

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

SERDAR TUNCER

SATIR ARASI HİKÂYELELER

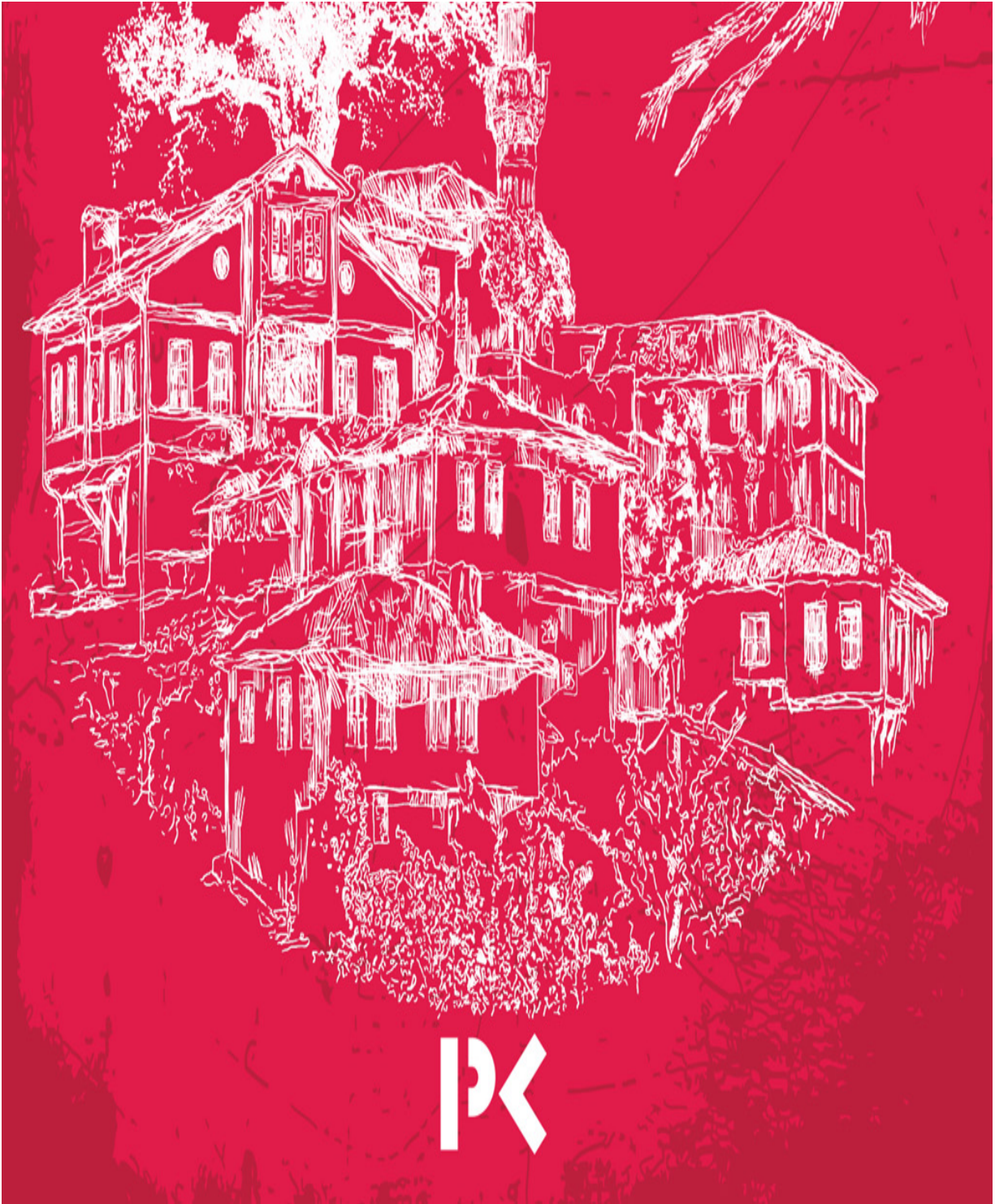

SERDAR TUNCER

SATIR ARASI HİKÂYELELER

SERDAR TUNCER

**SATIR ARASI
HİKÂYELER**

© Profil Kitap

*Yazarı / Serdar Tuncer Kitabın Adı / Satır Arası Hikâyeler Genel Yayın Yönetmeni / Münir Üstün
Kapak Resmi / Yusuf Aygeç Kapak Tasarım / Gül Türkmen İç Tasarım / ademsend.com*

*Baskı-Cilt / İnkılap Kitabevi Baskı Tesisleri Çobançeşme Mah. Altay Sk. No: 8
Yenibosna – Bahçelievler / İstanbul Tel: (0212) 496 11 11
Sertifika No: 10614*

1. Baskı: Kasım 2017
2. Baskı: Kasım 2017
3. Baskı: Ağustos 2019

4. Baskı: Nisan 2020

978-975-996-948-6

Kültür Bakanlığı Yayıncılık Sertifika No: 45359

PROFİL: 632
HİKAYE: 03

Necip Fazıl Bulvarı Keyap Sitesi G1 Blok No: 112
Yukarı Dudullu - Ümraniye / İstanbul www.profilkitap.com / bilgi@profilkitap.com Tel: 0 216 365 70
91 (pbx) Faks: 0 216 365 70 94

Profil Kitap Maviyağaç Kültür Sanat Yayıncılık Tic.Ltd.Şti markasıdır.

© Bu kitabın Türkçe yayın hakları Serdar Tuncer, Semerkand Yayınları ve Profil Kitap'a aittir. Yazarın ve yayıncının izni olmadan herhangi bir formda yayınlanamaz, kopyalanamaz ve çoğaltılamaz. Ancak kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

SERDAR TUNCER

**SATIR ARASI
HİKÂYESLER**

İçindekiler

Önsöz
Çobanın Aşkı
Üç Söz
Güneşe Yazı Yazılmaz
Sevdicek
Lale Bahçesi
Aslı Aslına, Nesli Nesline
Himmet Dede
Dostla Aldanan Aldanmaz
Üç Soru
Bir Dosttan Dinlediklerim
Dünyanın En Büyük Okçusu
Nalıncı Baba
Selden Adam Kurtaran Adam
Derman Kimdedir?
Bir Ok Attım
Kuyruk Dik Olunca
Kaz Meselesi
Sen Geldin
Onu da Sen Ağır la
İstemeyi Bilmek
Söz, Aşk ın Parça Buçuğu
Rüya

Önsöz

Etrafı şirin duvarlarla çevrili küçücük bir bahçe. Bahçenin tam ortasına kondurulmuş bir ev. Ve mevsim kış, gecenin bir yarısı...

İki odalı evin salonunda güröl güröl yanan bir soba. Ev halkı çaylarını yudumluyor. Evin büyük oğlu -ki yaşı yediyi geçmemiştir henüz- elinde bir kitap, babaannenin dizleri dibinde, hikayeler okuyor. Dışarıda kar var şimdi, annenin yüzünde tebessüm, sobanın üstünde mısır, babaannenin dilinde dualar...

Hangimizin çocukluğunu böyle bir an süslemedi ki?

Belki mizansen biraz değişti, dekor farklı, kişiler başka... Ama biz hep hikayeler okuduk uzun kış geceleri, hikayeler dinledik büyüklerimizden mısırların çıtırtısı eşliğinde.

Vezir olmanın adam olmaya yetmediğini o hikayelerden öğrendik, kimsenin yaptığının yanına kâr kalmayacağını, bir böceğin bile sebepsiz yaratılmadığını, her işte bir hayır olduğunu, sevmeyi, seilmeyi, cömertliği, kahramanlığı, saygıyı, adam olmayı, incitmemeyi, hatta kulluğu o hikayelerden öğrendik.

Bu miras yarınlara taşınmalıydı. Kimi kalın ciltli kitapların sayfaları arasında saklanmış, kimi dilden dile asırlardır dolaşagelen bu hikayeler asla unutulmamalıydı. Yarınların çocukları soba başında ısınmayı bilmeseler de, mısırların çıtırtısını duymayacak olsalar da, en azından bu muhteşem mirastan mahrum kalmamalıydılar.

Evin büyük oğlu iřte bu dūřūnceler içinde yazmaya başladı hikayeleri. Kitapları karıştırdı, ihtiyaşları dinledi, dostlarıyla konuştu, televizyon programında anlattıklarını hatırlamaya çalıştı. Yazarken, an geldi, dūřūndüklerini de hikayelerin arasına serpiştirmekten alıkoyamadı kendini, satır aralarından sūzdüklerini kağıda döküverdi. Ve sonunda yüzlerce hikayeden seebildiklerini, diğerklerini incitmemeye çalışarak iřte bu kitapta topladı.

O ev, o bahçe, o sohbetler yok artık. Hatta kar bile öyle yağmıyor şimdilerde. O günlerden geriye kalan, bir sıcaklık, bir tatlı tebessüm ve hikayeler sadece.

Sevgili babaannemin aziz hatırasına...

*Hani ey gül gülerek geldiği demler şimdi
Ağlarım yâdına geldikçe gülüştüklerimiz.
Mâhir*

Çobanın Aşkı

Aşıktı genç çoban. Sevgilisinin isminden başka bir şey bilmediğinden mi, konuşmaya mecali olmadığından mı bilinmez, arkadaşı anlatıyordu onun halini:

- Gözleri günlerdir uyku görmedi efendim, diyordu, yemiyor, içmiyor, işi gücü, gecesi gündüzü havası suyu o kız oldu sanki. Ne desem kâr etmiyor, son bir çare diye geldik size. Halbuki “sen bir garip çobansın, o padişahın kızı, davul bile dengi dengine” dedim ya, dinlemiyor efendim, ama herhalde aşkın gözü kördür diye de buna diyorlar, değil mi efendim...

İhtiyar adam bu esnada gözlerini dikmiş, iskeletinin üstüne deriden bir zırh giydirilmişçesine zayıf, çelimsiz, saçı sakalına karışmış, uzaklara dalıp dalıp giden gözlerinde aşktan gayrisi kalmayan diğer çobanı süzüyordu. Sonra bir ah çekti, yüzünü nefes almadan konuşmasını sürdüren delikanlıya çevirip tebessüm etti.

- Kolay evlat kolay, dedi, çaresizseniz çare sizsiniz. Ve tane tane anlatmaya başladı.

İki genç çobanın, çökmek üzere olan bu dağ kulübesinde dertlerine derman aradıkları ihtiyar adam, aslında padişahın bütün dertlerini paylaştığı, her meselesini danıştığı bir bilge idi. Yıllar önce padişah kendisini tanıyıp sevdiğinde bir tek şey istemişti ondan; burada yaşamaya devam edecekti ve kimsecikler bilmeyecekti kim olduğunu. O günden beri de bu kulübede yaşıyor, gelen geçene ikram edip, gül alıp gül satıyordu. Padişahın kızının aşkıyla eriyip muma dönen genç çoban

ve yanındaki kadim dostu nereden bilsindi bu garip ihtiyarın padişahın gönlüne sultan olduğunu.

Aşık genç, ihtiyar adamın anlattıklarını dinledikten sonra, her şeyin bittiği anda başlayan son ümide sımsıkı sarılanların o saf ve tertemiz teslimiyetiyle:

- Sahiden bu kadar kolay mı efendim, dedi, yani o mağarada elimde tespih, kırk gün Allah dersem sevdiğime kavuşabilir miyim, onunla evlenebilir miyim?

- Evet, dedi bilge, kırk gün o mağarada gece gündüz Allah diyeceksin, kırk gün sonra padişahın kızı senindir.

İki dost hemen yola çıktılar, aşık çobanın yüzüne kan, dizlerine derman, yüreğine yeniden can gelmişti. Arkadaşına sarılıp, elinde tespih, gönlünde aşk, yüzünde ümit çiçeklerinden örülme bir tebessüm, mağaranın yolunu tuttu. Gelir gelmez hiç vakit kaybetmeden diz çöktü, dualar etti, gözlerini kapattı, kalbini padişahın kızına bağladı, eline tespihini aldı ve dudakları kıpırdamaya başladı: Allah, Allah, Allah...

Günler günleri padişahın kızının hayaliyle tespih taneleri gibi kovalayadursun, mağaranın yakınındaki köyleri bir söylenti çoktan sarmıştı. Herkes birbirine karşı dağdaki mağarada gece gündüz Allah diyen gençten bahsediyordu. Cami çıkışında ihtiyarlar, çeşme başında kadınlar, tarlada işçiler, oyun oynarken çocuklar, herkes onu konuşuyordu:

- Şu karşı mağarada bir genç varmış, kendini Allah'a adanmış, gece gündüz durmadan Allah diyormuş, Allah Allah...

Aşık dostunun ne halde olduğunu merak eden genç çoban, mağaraya geldiğinde üç hafta geride kalmıştı bile. Bizimkinin gözleri kapalıydı, dudaklarının da kıpırdamadığını görünce, uyuyakaldı herhalde diye düşündü. Tespih tanelerinin parmaklarının arasında

dolaşmaya devam ettiğini görünce de, bu nasıl uyku diye sordu kendine. Bu sırada gözlerini açan genç adam, karşısında arkadaşını görünce, günlerdir yalnızlığıyla paylaştıklarını birbiri ardınca anlatmaya başladı: Kırk günün yarıdan fazlası geçmişti, o durmadan Allah diyordu, ama ne padişahın kızı vardı, ne bir haber, ne bir ümit kırıntısı... Acaba, diyecek oluyor, yutkunuyor, hayır diyor, tespihine bakıyor, bir kalp gibi atan sağ el işaret parmağını sabitlemeye çalışıyor, avuçlarını sıkıyor, gözleri doluyordu. Vedalaştılar. Ay ışığında dostunun gözlerine yayılan başkalık dikkatini çekmişti genç çobanın.

Aşık çoban yeniden eline tespihini aldı, gözlerini kapattı, boynunu neye bağlayacağını bilemediği kalbine doğru büktü, dudakları kıpırdamıyordu artık, sustu gece, mağaranın duvarları sustu, tükendi her şey, hiç tükendi, an bitti, sadece bir söz kaldı: Allah...

Kırk günün dolmasına üç-beş gün kala, mağaradaki dervişin namı bütün ülkeyi sarmış, nihayet sarayın koridorlarında konuşulur olmuştu. Meselenin aslını merak eden padişaha, bu insanların bir yerde sürekli kalmadıklarından, bulundukları mekâna bereket getirdiklerinden, ne yapıp-edip bu dervişi ülkelerinde yaşamaya ikna etmeleri gerektiğinden uzun uzun bahsetti başveziri. Ne yapması gerektiğini artık bilen padişah, nasıl yapması gerektiğini bilemediği bütün zamanlarda yaptığı gibi, dağ kulübesinin yolunu tuttu. Hürmetle diz çöktü bilge ihtiyarın önünde. Derdini anlattı, derman diledi. Sarayının yanına bir saray yaptırmaktan, o dervişi veziri yapmaya, sancak-tuğ vermeye kadar saydığı her şey, bilgenin:

- Hünkârım, gönül erleri mala-mülke, makama-mansıba itibar etmezler, demesiyle son buldu.

Kaderdi bu, padişahlarla köleleri aynı eteğin önünde diz çöktürür, birinin derdini diğerine derman eyler, ikisini de aynı tebessümle bahtiyar ederdi. Güldü ihtiyar:

- Neden kerimenizin nikâhını teklif etmiyorsunuz sultanım, dedi. Şaşıрма sırası padişaha gelmişti.

- Nasıl yani, diyebildi, bu şerefi bize lütfederler mi, kabul ederler mi?

Kırkinci günün güneşi batmak üzereydi genç aşığın mağarasının üstünden... Padişah ve ihtiyar bilge en önde, arkalarında vezirler, onların arkasında halktan meraklı bir kalabalık ve en arkada da olup bitenlere bir mana vermeye çalışan aşık çobanın arkadaşı, mağaraya doğru yürümeye başladılar. Bu arada bizim aşık kendinden öylesine geçmiş, tespihiyle öylesine bir olmuştu ki, gelenler içeri girseler ve bir tespihten başka bir şey bulamasalar şaşırmazlardı.

Padişah edepte kusur etmemeye çalışarak içeri girdi, ellerini birbirine bağladı, duyulması güç bir sesle;

- Efendim, dedi, sizi ziyarete geldik.

Yavaşça başını çevirdi aşık, sonra bütün vücuduyla döndü, gözlerinde en ufak bir şaşkınlık emaresi yoktu, sapsarı bir heykel gibiydi. Herkes heyecan içinde. Vezirler, halk, genç çoban, mağara, tespih, sessizlik, duvar... Hatta güneş bile batmaktan vazgeçmiş, kafasını mağaranın içine doğru uzatarak olan biteni görme telaşındaydı.

Padişah meramını anlattı, türlü tekliflerde bulundu. Ne saray, ne vezirlik, ne tuğ ne de sancak, hiç birinde gözü yoktu dervişin.

- Efendim, diyebildi en son, sessizce, benim bir kızım var efendim, zât-ı âlinize layık değil belki, ama lütfeder nikâhınıza alırsanız bizi bahtiyar edersiniz...

Kırk günlük çile nihayet bitmiş, olmaz denilen olmuştu. İşte aşık maşukuna kavuşacak, murad hasıl olacaktı. Bizimkinin arkadaşı sevinçten ağlıyordu. Soru ve cevap sanki bu soru sorulsun, cevabı verilsin diye yaratılmıştı. Sessizlik ilk defa bağırarak, haykırmak istiyordu ve bütün gözler genç adamdaydı.

Uslca doğruldu oturduğu yerden, etrafını şöyle bir süzdükten sonra, gözlerini padişahın gözlerine dikti, sarhoş gibiydi. Kendinden emin bir ifadeyle:

- Hayır, dedi, kızınızı istemiyorum.

Birden ortalığı bir sessizlik kaplayıverdi. Padişah mahzundu, halk hayret içindeydi, vezirler şaşkınlıkla birbirine bakıyor, bilge tebessüm ediyordu. Aşık çobanın genç arkadaşı yaşlı gözlerini silip, birden ileri atılarak bozdu sessizliği. Dostunun yanına geldi, kulağına eğilip:

- Sen ne yapıyorsun, dedi, kırk gündür bu çileyi ne diye çektin sen, neyi reddettiğinin farkında mısın?

Güldü aşık çoban, gözleriyle ihtiyar bilgeyi arayarak:

- A dostum, dedi, ben kırk gün padişahın kızı için Allah dedim, Allah padişahla vezirlerini ayağıma getirdi. Ya bir de Allah için Allah deseydim...

Üç Söz

İnsanoğlunun rızkını temin etme peşinde en az bugünkü kadar koştığı devirlerden birinde, bir adamcağızın yolu gurbete düşmüş. Düğününün hemen sonrasında geldiği diyar-ı gurbette gece dememiş, gündüz dememiş, çalışmış.

Geride bıraktığı taze gelinin hayali ciğerini yakadursun, bu ev parası, şu arsa parası, öbürü mal-melal için derken, adamcağız tam on sekiz sene kalmış gurbet elde. O devrin parasıyla da üç bin akçe biriktirmiş. Cümle ihtiyaçları karşılayıp, ufaktan bir iş kurmaya da yeter bu para, diye düşünerek, memleketine gidecek kervanın yolunu gözlemeye başlamış.

Nihayet vakit gelmiş, parasını koynuna saklayıp, aldığı hediyeleri devesine yüklemiş, bin bir hayalle kervana katılmış, düşmüş yollara.

Üç-beş gün gittikten sonra, kervanın konakladığı bir kasabada meşgale olur, hasretini dindirir diye çarşığı dolaşmaya çıkmış. İnsan varacağı yere yaklaştıkça yollar uzamaya başlar ya... Zaman geçsin diye sağa-sola bakınıp dolanırken, biraz öteden gelen bir ses dikkatini çekmiş:

- 1000 akçeye bir söz, 1000 akçeye bir söz...

Yanlış mı duydum, diye bir daha kulak vermiş, hayır... Kendisinin canını dişine takıp altı senede kazandığı paraya bir tek sözü satıyorlar! Ne garip adamlar var şu dünyada, demiş kendi kendine, kim bir söze 1000 akçe verir ki?..

Önce üstünde durmamış adam. Lâkin kervana doğru yola koyulduğu sırada bir merak ateşi düşmüş içine, kafası karışmış:

Acaba nasıl bir söz bu? 1000 akçe istediklerine göre kim bilir ne kadar kıymetlidir!.. Boşveer, söz değil mi hepsi hepsi? Altı sene çalıştım, dile kolay altı sene o para için ben... Müşterisi olmasa bu adam da bu işi yapmaz ki canım... Evi yapıp işi kurmaya 2000 akçe de yeter, toprağı biraz az alıveririm. Acaba bu söz ne ki?..

Böyle kendi kendine söylene söylene söz satan adamın yanına kadar gelmiş, 1000 akçeyi uzatıp, söyle demiş, o sözü ben alıyorum. 1000 akçeye bir söz satan adam yaklaşmış bizimkinin kulağına, kimselerin duyamayacağı bir sesle fısıldamış:

- Kaderde ne varsa o olur...

Sözü duyunca rengi atmış, benzi uçmuş garibin, ben bunu zaten biliyordum da diyememiş. Neyse... Hayal kırıklığına rağmen aldığı sözü bir mücevher gibi 2000 akçesinin yanına koymuş, kervana doğru yürümeye koyulmuş. Adamcağız tam çarşıdan çıkacakken, birinin daha şöyle bağırıldığını işitivermiş:

- 1000 akçeye bir söööz, 1000 akçeye bir sööz...

Kendine kızmayı bırakıp, bu kasabaya, bu çarşıya, bu adamlara söylenmeye başlamış. Başlamış ama merak bu kez ümitlerin bohçasına sarılarak düşmüş yüreğine. Kaybetmenin acısı kazanma arzusuyla birleşince akıl terk eder sahibini. Bizimkinin akli da, bu sebeple olsa gerek, terk etmiş onu.

Belki bu defa bu paraya degecek bir sözdür... 1000 akçem gitti zaten... Oturduğumuz ev de fena değil aslında... Köy yerinde bin akçe neyimize yetmiyor... Derken, uzatmış parayı, söyle bakalım efendi, demiş, neymiş bu kadar değerli söz?

Parayı alan adam, kimsenin dinleyip dinlemediğini kolağan ettikten sonra sözünü söylemiş:

- Beyim, gönül neyi severse güzel odur...

Eski zaman hikayelerine aşina iseniz, kalan 1000 akçenin de bir başka söze verildiğini tahmin etmekte güçlük çekmeyeceksiniz. Uzatmayalım, bizimkinin son 1000 akçesini de koynundan pır diye uçuran son söz de şöyleymiş:

- Her şeyin bir vakti vardır, hiçbir şey aceleye gelmez...

On sekiz senede kazandığını üç söze veren adamcağız, memlekete döndüğünde kime ne söylerim, diye düşünceli düşünceli yürürken, bir kuyunun başında toplanmış kalabalık dikkatini çekmiş. Biraz daha yaklaşıncı, kalabalığın arasındaki tellalın sözlerini duymuş:

- Ey ahali, duyduk duymadık demeyin! Bugüne kadar bu kuyuya girip sağ çıkan olmadı, bunu başarabilene padişahımız ağırlığına altın verecektir!..

Kalabalıktan, o kuyunun halkın tek su kaynağı olduğunu, kuyudaki canavarın suyu kesip, aşağı inmeye cesaret edebilenleri öldürdüğünü öğrenmiş ki, o anda aklına satın aldığı ilk söz gelmiş: “Kaderde ne varsa o olur.”

- Ben o kuyuya girerim, diye haykırmış kalabalığı yararken.

Beline bir ip bağlayıp aşağıya salmışlar adamcağızı. Aşağı indiğinde, belindeki ipi çözüp başını kaldırmış ki ne görsün? Yerlerde insan kemikleri, karşıda dev bir ejderha, ejderhanın sağında güzeller güzeli bir hatun, solunda çirkin mi çirkin bir kurbağa... Garibimin korkmasına bile zaman tanımadan haykırmış ejderha:

- İnsanoğlu, insanoğlu! Söyle bakalım, kadın mı daha güzel, kurbağa mı?

Adamcağız korkudan titreyerek tam kadın güzel diyecekmiş ki, birden satın aldığı ikinci söz gelmiş aklına. Kekeleyerek:

- Gönül neyi severse güzel odur, deyivermiş.

Bu cevaptan çok memnun kalan ejderhanın kahkahaları kuyunun başındakilere kadar geldiğinde, bizimki ejderhadan kimseyi öldürmeyeceğinin, suyu bırakacağının sözünü çoktan almış bile. Meğer kurbağanın gözüne aşık olan ejderha, kadının güzelliğini duymaya tahammül edemediği için insanların canına kast etmekte, sularına el koymaktaymış.

Uzatmayalım, padişahın ağırlığına altını alan adam, güle-oynaya evinin yolunu tutmuş. Keyifle muhabbetle dere-tepe düz olmuş, memleketine vasil olmuş. Nice bin hayalle evine varmış. Kapıyı çalmadan evvel pencereden içeriye şöyle bir göz atmış ki, ne görsün! Karısı bir civanla göz göze, diz dize oturuyor sedirin başında.

O anda feleği şaşmış adamcağızın. Ben bunca sene bunun için mi sefil-perişan oldum, deyip çekmiş hançerini, dalmış kapıdan içeri. Fakat Hakk'ın hikmeti, o anda satın aldığı üçüncü söz gelmiş hatırına: "Her şeyin bir vakti vardır, hiçbir şey aceleye gelmez." Duraklamış, hançeri kınına sokup:

- Hayırdır hanım, demiş, kim bu delikanlı?

Kadıncağız senelerdir yollarını beklediği kocasına dönmüş:

- Hani sen giderken... demeye kalmadan, delikanlı babasının ellerine çoktan sarılmış bile.

Güneş Yazı Yazılmaz

Çayından bir yudum aldı. Karşı masadaki delikanlıya bakarak gülümsedi.

- Evlat, dedi, dert etme bu kadar, her şey olacağına varır.

Genç adam gazetesinin arkasından kafasını kaldırıp ihtiyara baktı.

- Doğru baba, dedi, her şey olacağına varıyor.

Gazetesini okumaya devam edecekti ki, ihtiyarın sesini duydu tekrar:

- Güneş yazı yazılmaz be yiğidim, bırak şu gazeteyi de gel hele.

Kalkıp ihtiyarın yanına doğru yürürken çay ocağına seslendi:

- Uğur abi, çaylar iki oldu!..

Çaylar geldi, ihtiyar adam iki şeker atıp karıştırmaya başladı. Bir yandan da ağır ağır anlatıyordu.

Çok eski zamanlarda çok uzaklarda bir ülke vardı. Dağların arkasında yemyeşil bir ovaya kurulmuş, insanların yüzünden gülücükler eksik olmayan, pırıl pırıl bir ülkeydi burası. Bu ülkenin insanları şimdi her zamankinden daha mutluydular. Çünkü yıllar sonra padişahlarının nihayet bir çocuğu olmuştu. Nur topu gibi, güzeller güzeli, elleri yumuk yumuk, yanakları al al bir kız bebek. Kurbanlar kesildi, günlerce ziyafetler verildi, eğlenceler yapıldı.

Günler günleri kovaladı, yıllar yılları. Güzelliği dillere destan bir prenses olmuştu o minik kız. Civar ülkelerden her gün bir haberci

geliyor, ya prenslerinin ya krallarının hediyelerini sunuyorlar, evlenme tekliflerini iletiyorlardı.

Prenses mutluydu, babası üstüne titriyor, aman kızım, diyordu, acele etme karar vermekte. Bakalım zaman ne gösterir...

Padişah bir gün adeti olduğu üzere tebdil-i kıyafet, ülkesini gezmeye çıktı. Akşama kadar halkının arasında dolaştı. Ne aç bir insana rastladı ne bir dertliye ne de bir kimsesize. Sevinç içinde sarayının yolunu tuttu.

Dönüşte ırmağın kenarında oturan bir ihtiyar uzaktan dikkatini çekti. İhtiyar, yerden aldığı taşları birbirine bağlıyor, bir şeyler söyleyip ırmağa atıyordu. Padişah yaklaştı, selam verdi ve sordu:

- Hayırdır ihtiyar, ne yapıyorsun böyle?
- Kısmetleri birbirine bağlıyorum, dedi ihtiyar adam.

Padişah güldü:

- Öyle mi, şu attığın kimin kısmetiymiş bakalım?
- O mu? O padişahın kızıyla, uşağı Ahmet'in kısmeti...

Saraya döndüğünde bir sıkıntı bastı Padişah'ı. Böyle bir şey olabilir miydi? Kısmetleri birbirine bağlamak... Şu zenci uşak ve güzeller güzeli Prenses... Gözünün bebeği yani, canı, ciğerpare, sevgili kızı... Olmaz öyle şey, dedi, ama şüphe kurdu düşmüştü bir kez içine. Sabaha kadar uyuyamadı. Sağa döndü, sola döndü, uyku girmedi gözüne. Arada bir dalıyor, sıçrayarak uyanıyordu. Kısmetler böyle bağlanmazdı, biliyordu bunu, ama ya doğruysa?

Sabah olduğunda kararını vermişti. Uşağını geri dönemeyeceği bir yere yollayacak, ondan kurtulacaktı. Bunu yapmak zorunda kaldığı için kendinden utanıyordu ama işi sağlama almak lazımdı. O ihtiyarı bulup kellesini vurdurmayı bile düşündü bir ara. Ama en ehveni Ahmet'i yollamak, ondan ve bu kısmet meselesinden kurtulmaktı.

Alelacele bir mektup yazdı, uşasını çağırttı. Karşısında durup kendisine şaşkın şaşkın bakan zavallı zenci uşanın gözlerine bakmaya çekiniyordu. Yüzünü pencereye döndü, elindeki mektubu gösterdi uşağa.

- Ahmet, dedi, şimdi bu mektubu alacaksın ve hiç durmadan yürüyeceksin. Bunu güneşe götürmeni istiyorum senden. Bu hepimiz için çok önemli. Sakın bu mektubu vermeden geleyim deme!

Neye uğradığını şaşırان uşak, çaresiz emre itaat etti. Yol hazırlığını yaptı, mektubu sıkı sıkı sarıp sarmaladı, koynuna sakladı ve yola düştü. Hiç durmadan yürüyecekti, mektubu güneşe verecekti. Tastamam böyle demişti padişah. İyi de güneşi nasıl bulacaktı, bulsa da mektubu nasıl verecekti? Sıkıntı bastı Ahmet'i. Kafasını kaldırıp gökyüzüne baktı, güneşin olduğu yöne doğru yürümeye karar verdi.

Yürüdü uşak. Aylarca yürüdü. Azığı bitti, elbiseleri parçalandı, ayakları kan-revan içinde kaldı, o yürümeye devam etti. Koynundaki mektubu arada bir çıkarıp bakıyor, sağlam olduğunu görünce gülümseyerek yürümeye devam ediyordu.

Bu arada, her şey yine eskisi gibiydi ülkede. Padişah mutluydu Güzel kızının üstüne daha çok titriyor, onu daha bir seviyordu. Halk huzur içindeydi, her yer pırıl pırlıdı yine. Baharın gelişiyle beraber bütün ülke çiçeklerle donanmıştı. Prenses, evlenmesi için babasının niçin bu kadar acele ettiğine anlam veremese de, yağmurlar, çiçekler, cıvı cıvı kuşlar, bahar güzeldi işte...

Padişah, Ahmet'in dönemeyeceğinden emindi. Çoktan ölmüş olmalıydı. Sadık bir uşaktı, verilen görevi yapmak için elinden geleni yapacaktı kuşkusuz. Ama güneşi bulmak, mektubu ona vermek, olacak şey miydi hiç? Zekâsına bir kez daha hayran oldu padişah.

Gün geçtikçe ümidi tükeniyordu uşanın. Üç mevsim geçmişti yola çıktığından beri. Bu güneşe varmak belli ki mümkün olmayacaktı.

Koynunu yokladı, mektup sağladı. Kendisi kan-revan içindeydi, tanınmayacak hale gelmişti ama olsun, mektup sağladı yine de. Son bir gayretle yürümeye çalışıyordu. Tepedeyken bir ırmak görmüştü, oraya kadar bir varabilse, kana kana bir içse buz gibi suyu, üç mevsim daha yürürdü Ahmet.

İrmağa yaklaştığında ayakları vücudunu taşıyamıyordu artık. Dizlerinin üstünde sürünerek geldi suyun kenarına. Avuç avuç içti. Başını soktu ırmağın serin suyuna. Avuçlarını bir kez daha daldırdı. Bir de kafasını kaldırdı ki ne görsün? Güneş işte orada, tam karşısında, ırmağın içinde bir mücevher gibi parlıyor ve öylece durup, sanki kendisini görmesini bekliyordu. Sonunda bulmuştu işte. Sevinçle havaya zıpladı, elini koynuna attı, mektubu çıkarıp salladı, suya attı kendini, güneşe gidiyordu.

Uşağın gidişinden beri beş mevsim dönmüştü ülkede. Dört bir yanda düğün hazırlıkları yapılıyor, tellallar prensesin düğününe bütün halkın davetli olduğunu haber veriyorlardı. Prenses sonunda sevebileceği bir adam bulmuştu. Çok uzaklardan bir ülkenin padişahıydı bu genç adam. Padişah kızının mutluluğunu gördükçe daha bir seviniyor, kismetleri birbirine bağlamakmış, diyordu gülerek, kismetleri birbirine bağlamak... Hani, nerede?

Padişah çok sevmişti damadını. Uşak değildi her şeyden önce, hele zenci hiç değildi. Hem onda yıllardır tanıdığı birisinin kokusu vardı sanki. Üstelik bu padişah her kimse, çok zengin biri olmalıydı. Prenses'e hediye ettiği bir tek mücevher, o zamana kadar verilenlerin hepsine bedeldi çünkü. Nihayet günü geldi, muhteşem bir düğün yapıldı ülkede.

Düğünün üçüncü gününün akşamıydı. Padişah ve yeni evliler akşam yemeğinde birlikteydiler. Padişah'ın hemen yanında damadı ve tahtının vârisi, karşısında karısı, onun yanında sevgili kızı... Mutluluk buydu işte!

Bir yandan sohbet edip gülüşüyorlar, bir yandan yemeklerini yiyorlardı. Genç damat kılıç kullanmayı nasıl öğrendiğini anlatıyor, av maceralarından bahsediyor, masadakileri kahkahaya boğuyordu. Bir ara eline bir bıçak aldı, ilk kılıç kullanmaya başladığı zamanlardaki acemiliklerini anlatıyordu. Elinden düşürdüğü bıçağı almak için eğildiğinde padişahın kendisine baktığını fark etti. Prenses kahkahalar atıyordu. Birden doğrulup açılan belini kapattı. Ama belindeki siyahlık gözünden kaçmamıştı Padişah'ın.

O gece yine uyuyamadı Padişah. Kendisi gibi bembeyaz bir adamdı damadı, ama belini bir zencininkinden farksızdı. Ahmet'i hatırlamaya çalıştı, yüzünü, konuşmasını, gülüşünü... Benziyorlar mıydı, böyle bir şey olabilir miydi? Olmazdı tabii. Hem o kadar da benzemiyordu. Ama genç adam neden telaşla belini kapatmıştı?

Yatağına tekrar uzandı, gözlerini tavana dikti. Kismetleri birbirine bağlayan ihtiyarın yüzünü gördü. Gülüyordu. Çıldırıldığını düşündü bir an. Gözlerini kapatıp, tekrar açtı, ihtiyar yoktu. Derin bir nefes aldı, hele sabah olsun, dedi, bunu anlamamanın bir yolu bulunur elbet.

Günün ilk ışıkları sarayın camlarına vurduğunda, Prenses ve sevgili kocası çoktan bahçede gezmeye çıkmışlardı bile. Pencereden onları gören Padişah'ın aklına bir plan geldi. Aceleyle üstünü giyindi, bahçeye çıktı. Onlara iyice yaklaştı, birini çağırır gibi arkadan seslendi:

- Ahmet!

Genç adam birden irkilerek dönüp Padişah'a baktı. Göz göze geldiler. Delikanlı gözlerini kaçırmaya çalışıyordu ama nafile. Çaresiz Padişah'ın yanına gelip durdu, başından geçenleri anlatmaya başladı.

Güneşi bir ırmağın içinde bulmuştu. Mektubu vermek için suya daldığında içleri mücevher dolu, açık kapaklarından ışıltılar saçan onlarca sandık görmüştü. Sudan çıktığında kuşağının sımsıkı sardığı belini hariç, bütün vücudu bembeyazdı. Sandıkları bir bir ırmağın kenarına

taşımış, oturup en son sandıktan çıkan mektubu okumuştı. Sonrası, sonrasını biliyorlardı zaten. Padişah hayretle doğruldu oturduğu yerden;

- Mektup, dedi, o mektup nerede şimdi?

- Hiç yanımdan ayırmadım ki, diye cevapladı genç adam koynundan çıkardığı mektubu padişaha uzatarak.

Padişah aceleyle mektubu açtı, okumaya başladı: “*Güneşe yazı yazılmaz, yazılan yazı bozulmaz!*”

Arkasına döndü delikanlı, Uğur abi iki çay daha... Yüzünü masaya döndüğünde ihtiyar adam gitmişti. Çaylar geldi.

- Abi, dedi, delikanlı, şu ihtiyar nereye kayboldu böyle?

- Ne ihtiyarı dedi, çaycı, hangi ihtiyar? Bu kız senin aklını almış Ahmedim, dünyaya dön dünyaya! İki saattir yalnız oturuyorsun bu masada...

Sevdicek

Sevgiliden uzakta olmak da güzeldir, sevgilinin dizlerinin dibinde olmak kadar.

Ve sevgiliyle her an beraber olmak, en az sevgiliden ayrı kalmak kadar zordur.

Aşık yakınlık ister, ülfet ister, vuslat ister sevgiliden. Yakınlık sabır ister, olgunluk ister, tahammül ister aşıktan.

İrağındayken senindir sevgili cancağızım, sen yanı başındayken kendisinin.

Ve bir ırmağın öte yakasında zülfünü tarayan güzele, zülüflerinden daha yakındır hicrandan tel tel olmuş yüreğiyle bu kıyıda bekleyen aşık.

Büyük bir ırmak akardı şehrin orta yerinden. Hırçın, her dem deli bir coşkunlukta akan, yatağına isyan eden bir ırmak... Bir yanını süsleyen şehrin gürültüsüne inat, diğer yanında sükûtu bestelerdi uçsuz bucaksız bir orman.

Ben o suyun yalancısıyım...

Hele gün akşam oldu mu, batan güneş kızılığının en göz alıcı rengiyle sularına aksetti mi asi ırmağın, güneş bu ırmaktan doğar batar da, arada sırada gökyüzüne aksi düşer zannederdiniz.

Ben o suyun yalancısıyım...

Bir gün yolunuz bu şehre düşerse, rüzgârın uğultusundan ağaçların yeşiline, bebeklerin ağlamasından ırmağın akışına, güneşin doğuşundan genç kızların bakışına kadar her şey Sevdicek'i anlatacak size.

Bir dostum o ırmaktan bir bardak su alıp sarmış sarmalamış, göndermiş, yanına da bir not düşmeyi ihmal etmemiş: “Yanında kimsecikler yokken suyu dinle.”

Ben o suyun yalancısıyım...

Gün batmak üzereyken gelirdi adam ırmağın kıyısına. Oturur, güneşin sulara düşen aksini hayran hayran seyreder, gönlünde ezber ettiği güneşin yankısı dönerdi evine. Yürümeyi öğrendiği zamandan beri her akşam vakti, o ırmağın kıyısında ve hep aynı yerde oturur, asla ihmal edilemeyecek bir ibadet gibi seyre dalaradı ırmağın güneşini.

Bir akşam yine geldi, yerine oturdu, sevgilisinin ırmağa teşrifini beklemeye koyuldu. Güneş ırmağa busesini vermek üzereydi ki, adam bir an başını kaldırdığında, karşı kıyıdan sanki bir şimşek çaktı, yüreğine bir ateş seli aktı. Tam kendini kaybedecekken, acaba, dedi, bir rüya olabilir mi bu? Tırnaklarını avucuna batırdı, gözlerini ovuşturup bir daha baktı. Gördüğünün gerçek olduğunu anlamasıyla da oracığa yıkılıverdi.

Orada, ırmağın karşı kıyısında, bir tülün arkasında beliriveren endam gibi zarif, bir lâle kadar narin, bir şiir gibi ahenkli, türkü kadar yakıcı, en duru pınarlar kadar berrak, güneşten aydınlık bir kadın vardı. –Onun belli belirsiz görünebilen güzelliğini dahi anlatmaya kalkarsam bu hikaye ciltler sürermiş, ben o suyun yalancısıyım.– Adam kendine geldiğinde güneş doğmak üzereydi.

Ertesi gün akşam olduğunda, adam ırmağın kıyısına koştu rüzgârı kışkandırarak. Henüz varmıştı ki, karşı kıyı ışıdı, aydınlandı, o güzel arz-ı endam etti. Adam seyre daldı, kışkandı seyretmek, kışkandı güneş, ırmak, zaman, uzaklık kışkandı. Ve şaşırdı kıskanmak ne yapacağını, aldı başını gitti. Irmak aradan çekilmek için daha bir aceleyle aktı, adam baş başa kaldı sevgiliyle.

Günler böyle geçiyordu. Bir akşam yine koştu geldi ırmağın kıyısına. Oradan gitmiyordu ki zaten. O kıyıdan başka mekân mı vardı? Zaman mı vardı sevgilinin görüldüğü andan başka? Seyre daldı güzeller güzelini. Sarhoş oldu, ağladı, ellerini uzattı ırmağa, feryat etti, hıçkırdı, ne yapacağını düşündü, bilemedi. Sarhoştı düşünmek, bilmeler sarhoştı, ayağa kalktı birden, ne olur bekle, diyordu karşıya bakan gözleri, beklemek sarhoştı, güldü ve ırmağa bırakıverdi kendini.

Şimdi karşı yakasındaydı ırmağın. Yanı başında olmak ne demekti sevgilinin, ilk kez tadacaktı. O güneşi bile ırmakta seyretmişti. Hasretti sevgiliye, hasretten kurtulmaya hasretti. Uzaktan uzağa vurulduğu o dilberi seyredecekti yakınlığı kıskandırarak. Sağa-sola bakındı, koştu, ayağını bastığı yerlerde aradı sevgilinin ayak izlerini, çekindi ayağını yere basmaktan, aramadık yer kalmadı ama sevgili yoktu. Güneş, şehrin üstünden doğarken gülüyordu, vefa nedir bilmeyen eski aşığına...

Her gün aynı şeydi yaşanan. İrmağın bu kıyısındayken var olan sevgili, suyu boylayıp karşıya geçtiğinde kayboluyordu. Sebepler aradı bu yok oluşa: Tam o anda gitmesi gerekiyordu belki, belki de bir oyundu bu, onun memleketinde vuslat öncesi oynanan. Suyu sevmiyordu belki de sevgili, kendisini ıslattığı için küstü suya, küstü ümide, kendine küstü.

Felek hep tersinden söylemeyecekti elbet vuslatın türküsünü. Yine bir akşam vakti, karşıda da olsan sen hep benimsin, diyen bir göz, ben hiç bir zaman bendim diyen bir kalple seyre daldı sevgiliyi. Yalvardı, gitme diyerek karşı kıyının güzeline. Can tenden ayrılır gibi yalvardı kavuşmanın Rabbi'ne. Gözlerinden dökülen yaş ıslatırken suyu, ıslatma beni diye yalvardı suya, gözlerini kapattı, yine ırmağın sularına bıraktı kendini.

Karşı kıyıya vardığında, ilk geldiği zamanki ümitle bakındı etrafa. Parmaklarının ucuna basarak yürüdü ırmak boyunca. Bakmadığım yer

kalmadı, deyip boynunu büktüğü sırada, arkasında bir hışırtı duydu. Bu bir ayak sesiydi, evet bir ayak sesi, biri vardı orada, arkasında. Bir dönebilse geriye, görecek kim olduğunu, dönemedi, şaşırdı ne yapacağını, kalbi duracak gibi oldu, parmak uçlarından kafasına yürüyen uyuşmayı hissetti, bayılmamalıydı. Ellerini birbirine bağladı titremezler ümidiyle, dönüp bakmaya korkuyordu, bakmazsa ölecekti, korkmamaya çalıştı. Ya o değilse, diyen sesi içinin en uzak yerine kovdu, ya oysa ve dönüp baktığında kaybolursa, diye bir cevap geldi içinden, sesleri kovmaktan vazgeçti. Gözlerini kapattı, ağır ağır arkasına doğru döndü. Yavaşça açtı gözlerini, evet, oydu, karşısındaydı, kaybolmamıştı, işte buradaydı o, kendisi de buradaydı. Vuslat buydu, işte ayrılık bitiyordu, duaları kabul olmuştu işte...

O ne yapacağını bilemez halde bekleyedursun, güzeller güzeli kadın tebessüm ederek yüzünü aşığına dönmüştü bile. Nihayet, mahcup yüzünü yerden kaldırıp sevgilisinin yüzüne bakan aşık, büyük bir şaşkınlık içinde, elinde olmadan kekeleyerek sordu: - Sen.. sen... Sen kör müydün?

Som altından bir heykel gibi oracıkta dimdik duran kadın, bütün asaletiyle, aşığını incitmemeye çalışarak konuştu: - Senin adın ne?

- Sev... Sevdicek.

- Sen buraya nasıl gelirdin Sevdicek?

- Yü... yüzerek gelirdim.

- Artık yüzme Sevdicek.

- ...

- Sabahı bekle, aşağıdaki köprüden yürüyerek gidersin sabah olunca.

-

- Seni buraya getiren benim aşkımdı, şimdi ise kör olduğumu biliyorsun.

- Şey...

- Artık yüzme Sevdicek...

Adam oracıkta bayılıp kalmıştı. Gözlerini açtığında güneş yeni doğuyor, ırmak isyan şarkılarının birini diğerine ekliyordu. Gözlerini ovuşturdu, geceyi düşündü. Neler olduğunu, kadını, aralarında geçen konuşmayı tek tek hatırlamaya çalıştı. Beyni zonkluyordu, ayakları bedenini, gövdesi kafasını taşıyamıyordu. Ayağa kalkacak oldu, yere yığıldı. Son bir gayretle doğrulduğunda, bir söz, gittikçe büyüyerek beyninde yankılanıyordu: - Artık yüzme Sevdicek, artık yüzme Sevdicek, artık yüzme...

Bu söz, dün gece, sevgili, bir titreme aldı bütün vücudunu. Hıçkıra hıçkıra ağlayarak koşmaya başladı. Her şey bir uğultu halinde haykırıyordu: - Artık yüzme Sevdicek, artık yüzme....

Elleriyle kulaklarını kapatmaya çalışırken, hayır, diye bağırdı ve yığıldı kaldı.

Yüzmeyi bilmiyordu ki Sevdicek, hiç öğrenememişti yüzmeyi. Ve bu ırmağın kenarında, bir akşam vakti arkadaşıyla şakalaşırken sol gözünü kaybettiğinde küçücük bir çocuktan Sevdicek.

Dedim ya dostlar, ben o suyun yalancısıyım.

Lale Bahçesi

G enç adam, artık büyüdüm, der gibiydi, çıkışır gibi konuştu:
- Benim de dostlarım var baba!

Baba biliyordu dostun dosttan farkını, alttan aldı:

- Oğul, gerçek dostu bulmak zordur.

Delikanlı ısrarlıydı, onun da bildiği şeyler vardı. Hatta bazı şeyleri babasından iyi bilirdi:

- Benim dostlarım benim için canlarını bile verirler!

Ne kolay söylenmiş bir sözdü bu! Oysa adam ne bedeller ödemişti bunu anlamak için.

- Demek bu kadar güveniyorsun dostlarına...

Oğlunun konuşma tarzı adamın içini burkmuştu biraz, ama renk vermek istemedi. Bir taraftan da onun bu kendinden emin hali hoşuna gitti. Kendisi bu yaşında bile kolay kolay yapamazdı bunu. Bir yandan da oğlunun toyluğunu görüyordu. Elbet herkes gibi o da yaşayıp öğrenecekti. Fakat baba sorumluluğu da vardı, bir şeyler yapmalıydı.

- Ne dersin, diye sordu, dostların seni ne kadar seviyor öğrenelim mi?

Delikanlı altta kalmak istemedi. Dostlarına güveni tamdı ama doğrusu biraz da meraklanmıştı.

- Tamam, dedi, ama nasıl olacak bu iş?

Şefkatle oğlunun gözlerine baktı adam:

- Sen büyükçe bir çuval bul, gerisini bana bırak.

Adam gidip ağıldan bir koyun çıkardı, bahçeye getirip kesti. Oğlunun meraklı bakışlarının arasında koyunu çuvala soktu. Çuvalı delikanlıya uzatırken:

- Şimdi en güvendiğin dostuna git, ben bir adam öldürdüm de. Bakalım ne yapacak, dedi.

Delikanlı sırtına yüklendi kanlı çuvalı. Akşamın karanlığında arka sokaklardan geçerek yürüdü. Bu iş kolay olacaktı. Gidebileceği o kadar çok dostu vardı ki... Rast gele birini seçti. Yürümeye devam etti. Çuvaldan süzülen kan ellerine, boynuna bulaşmıştı. Nihayet dostunun evine vardı. Bir eliyle çuvalı sıkı sıkı tutarken, diğeriyle kapıyı çaldı. Dostu karşısındaydı. Şaşkınlıkla arkadaşının ellerine, yüzüne bakıyor, anlamaya çalışıyordu. Çuvalı fark edince saklanamayacak bir endişeyle sordu:

- Hayırdır, bu da ne?

Delikanlı;

- Birini öldürdüm, diyecekti ki, daha sözünü tamamlayamadan kapı yüzüne kapanıverdi.

Şaşırdı delikanlı. Elinde kanlı çuval, kapının önünde kalakaldı. Tekrar kapıyı çalacak oldu, vazgeçti. Gidebileceği daha bir sürü gerçek dostu vardı nasılsa. Uzaklaşırken döndü, bir kez daha baktı dostunun evine. Perdenin kenarından biri kendisini izliyordu. Aniden perde çekildi, odanın ışığı söndü sonra.

Verilen sözler geldi aklına, dostluk yeminleri, yaşanan onca şey geldi. Babası haklı mıydı yoksa? Bir başka dostunun evinin önünde durdu, ümitliydi bu kez. Fakat yine aynısı oldu. Sonra bir başkası, bir diğeri...

Gece yarısına kadar omuzunda kanlı çuvala dolaştı durdu delikanlı. Ayakta duracak hali kalmamıştı artık. Kırgın ve öfkeliydi. Çaresiz evin yolunu tuttu. Babasının yüzüne bakmaya utanıyordu. Çuvalı bir kenara bırakırken babasına döndü.

- Sen haklıymışsın, dedi, dünyada gerçek dost yokmuş!

- Belki, dedi adam gülerek, belki de vardır. Şimdi de benim bir dostuma gideceksin. Ben falancanın oğluyum, bir adam öldürdüm diyeceksin. Bakalım ne olacak?

Delikanlı mahcubiyetinden kaçacak yer arıyordu zaten. Seve seve kabul etti. Hem, belki babasının dostuna gittiğinde de aynı şeyler olacaktı. Sanki öyle olmasını istiyordu. Gecenin karanlığına daldı, yeniden sokakları arşınlamaya başladı.

Babasının yerini tarif ettiği evin kapısına gelince önce çuvalı bir kenara bırakıp biraz soluklandı delikanlı. Dört yanı bahçeyle çevrili büyük bir evdi burası. Kapıyı çaldı, çuvalı omuzuna alıp beklemeye başladı. Kırk beş-elli yaşlarında, irice gözlü, hafif şişman, saçları yer yer ağarmış bir adam açtı kapıyı. Delikanlının halinden kötü bir şeyler olduğunu sezinleyerek;

- Hayırdır evlat, dedi, sen kimsin?

Bizimki kendini tanıtip olan-biteni anlatmaya başlayınca, adam ellerini dudaklarına götürüp:

- Sus, dedi, aman bir duyan olmasın! Gel içeri gir önce.

Hemen bir kazma kürek getirdi. Evin arka tarafındaki lale bahçesine aceleyle bir çukur kazdılar. Gecenin karanlığında çuvalı çukura koyup, üstünü toprakla kapattılar. Taze toprağın üstüne de biraz öteden söktüğü lale fidanlarını dikti adam. Delikanlı elini-yüzünü yıkarken ona yatacak yer hazırladı.

- Bu gece kal evlat, diyordu, ne olur ne olmaz, sabah olsun gidersin...

Delikanlı adama hayranlıkla bakıyor, kendi dostlarını düşünüp, işte, diyordu, işte gerçek dost!

Bütün ısrarlara rağmen gitmek için müsaade almayı başardı. Bir an önce eve dönüp, babasına, sen haklıymışsın, demek istiyordu.

Yorgundu delikanlı. Omuzunda çuval yoktu artık, ama o yorgundu. Bu bir tek gecede bütün dostlarını tanıyivermişti. Yürüyordu. Bir günde birkaç yıl büyümüştü sanki. Uzaktan evlerinin ışığını gördü. Biraz daha yaklaşıncı pencerenin önündeki karaltının babası olduğunu fark etti. Koşarak ellerine sarıldı babasının.

- Haklıymışsın, dedi, gerçek dost başka bir şey, sen haklıymışsın...

Olan-biteni gülerek dinledi adam.

- Dur bakalım, dedi, bu kadar acele etme, hele bir yarın olsun...

Ertesi gün öğlen vakti baba dostunun evine doğru yürürken utanıyordu delikanlı. Bunu nasıl yapacaktı? Babasının neden böyle bir şey istediğine anlam veremiyordu. Gidip o adama herkesin içinde bir tokat atacaktı! Ses çıkarmazsa biraz daha hırpalayacaktı. İyi ama babası neden böyle bir şey yapmasını istemiş olabilirdi? Böyle yaparak neyi anlayacaklardı?

Evin olduğu sokağa geldiğinde işinin biraz daha zor olacağını fark etti. Yüzü kızardı birden. Caminin köşesini dönerken, avluda birilerinin oturduğunu görmüştü. Babasının dostu az sonra olacaklardan habersiz, birkaç ihtiyarla sohbet ederek ezanı bekliyordu.

Cami avlusunda oturanlara doğru yürüdü. Yüzünün, kulaklarının yandığını hissediyordu. Yaklaşıp, oradakilerin şaşkın bakışları arasında adamcağıza bir tokat vurdu. Ama adam bırakın karşılık vermeyi, ses bile

çıkarmadı. Bir kez daha kendinden utandı delikanlı ama henüz işi bitmemişti. Tartaklamaya başladı adamı, bir tokat daha vurdu. Adam bir şeyler anlamıştı sanki. Delikanlıyı kollarından tutup kendine doğru çekerek kulağına fısıldadı:

- Evlat, var git babana selam söyle. Biz öyle birkaç tokada lale bahçesini bozmayız...

Aslı Aslına, Nesli Nesline

Padişah biraz düşünceli sanki.

Ellerini arkasına atmış, bir sola yürüyor, bir sağa. Bunda bir iş var.

Vezirini çağırıyor. Hâlâ düşünceli. El pençe huzura geliyor vezir. Padişah başını kaldırıyor, bir an duruyor, vezirinin gözlerine bakarak soruyor: - Hızır hayatta mıdır?

Vezir bir an duraklıyor ve cevap veriyor:

- Söylenenlere göre hayattadır sultanım.

Padişah koltuğuna otururken konuşuyor:

- Hızır'la görüşmek istiyorum. Ne yapıp edip, bana hızırı bulacaksınız!

Yutkunuyor vezir:

- Bu işi benim halletmem çok zor hünkarım. Ama Şeyhülislâm Efendi, onun mutlaka bir bildiği vardır.

Kapıda bekleyenlerden birisi hemen dışarı koşuyor. Az sonra Şeyhülislâm önde, o arkada, geri dönüyorlar. Şeyhülislâm da çaresiz boynunu büküyor: - Hızır'ı bulmak kemalât işidir sultanım. Nice ilim sahipleri onun yüzünü bile görmemiştir. Ama öyle gönül ehli zatlar vardır ki, istedikleri an görüşürler Hızır'la. Bana biraz mühlet verin, Hızır'ı bilip getirebilecek birini bulayım size...

Ülkenin dört bir yanına tellallar gönderiliyor. Hızır'ı bulup saraya getirebilenin mükafatlandırılacağı ilan ediliyor. Beklemeye başlıyorlar.

Nihayet fakir bir zat Şeyhülislâm'ın huzuruna giriyor: - Hızır'ı aradığınızı duydum, beni padişahla buluşturun.

Şeyhülislâm sevinçle ellerinden tutuyor mübarek zatın, padişahın huzuruna çıkıyorlar. Diyor ki o kişi: - Sultanım, bana kırk gün mühlet verirsiniz, Hızır'ı bulup size getirebilirim.

Padişah kabul ediyor, ama adamın bir şartı daha var:

- Kırk gün boyunca siz sarayda ne yiyip içiyorsanız, bir mislini bizim eve de göndereceksiniz...

Fakirin bu isteğinin de yerine getirilmesi emir buyruluyor.

Evine gelince içini bir endişe kaplıyor fakir adamın. Bu işin sonunu düşünüp korkmaya başlıyor. Kapı çalıyor o esnada. Bir dolu adam kap kap yiyeceklerle kapının arkasında duruyorlar. Evin hanımı şaşkın. Efendisine bu işin hikmetini soruyor. Gülümsemeye çalışıyor adam: - Sorma hanım, kırk gün boyunca biz de padişah gibi yiyip içeceğiz. Ama kırk gün sonra başımıza neler geleceğini Allah bilir.

Hadiseyi baştan sona anlatıyor. Kadın endişeyle soruyor:

- Sen Hızır'ı bilir misin efendi?

Başını eğiyor adam:

- Bilmem.

Ayağa kalkıyor kadın telaşla:

- Ne cesaretle yaptın bu işi?!

Adam kafasını kaldırıp derin bir nefes alıyor.

- Allah kerimdir hatun, fukaralıktan bıktım yoruldu artık. Padişahın Hızır'ı bulacak bir adam aradığını duyunca, ömrümüzde kırk gün olsun saray yemeği yiyelim dedim. Allah'a, Rasulullah'a, Hızır Aleyhisselam'ın ruhaniyetine sığındım, bir hatadır yaptım işte. Allah büyüktür...

Gözleri doluyor adamın. Kadın sofrayı kurarken kocasına bakıyor: - Kırk gün çabuk geçer bey, Allah yardımcın olsun.

Kırk günün sonunda adamın evinin önüne iki at getiriyorlar; biri fakire, diğeri Hızır için. Adam atları getirenlere biraz beklemelerini söylüyor. Eve dönüp bir güzel abdest alıyor, iki rekât namaz kılıp ellerini açıyor Rabbi'ne: - Ey kulunun gönlünü bilen Rabbim, Habibin'in yüzü suyu hürmetine, beni Sultan'ın huzurunda mahcup etme...

Duasını bitirip, karısıyla helalleşiyor. Kadın ağlamaklı...

Fakirin yalnız geldiğini görünce adamlar Hızır'ın nerede olduğunu soruyorlar. "Bu, Sultan'la benim aramdadır, saraya gidelim." diyor fakir.

Padişah heyecan içinde. Etrafında bir sürü kalabalık. Nihayet Hızır'ı görecekler. Bir koşuşturmaca, bir gürültü, bir heyecan... İşte adam geldi. Padişah onun yalnız olduğunu görünce şaşırıyor: - Hızır nerede?!

Adam iki büklüm, mahcup, gözlerini yerden kaldıramıyor. Padişaha bir-iki adım daha yaklaşıp konuşmaya başlıyor: - Sultanım, ben ömrüm boyunca Hızır'ı hiç görmedim. Fakirlikten perişan haldeydik. Nefsime uydum, kırk gün sizin gibi yaşamak istedim. Sizin asalet ve sultanlığınızın izzetine sığınıyorum. Beni hoşgörün, affedin, Allah sizi Hızır'a kavuştursun.

Kalabalık homurdanmaya başlıyor. Padişah celalli:

- Kırk gün bizi ne diye oyaladın? Niye hakkından gelemeyeceğin bir işi vaad ettin? Madem fakirsin, gelip bir ihsan isteseydin bizden! Kırk gün bizi oyalamak olur mu?

Padişah küplere binmiş vaziyette. Şeyhülislâm perdenin arkasına saklanıyor. Fakir başını kaldırıp bakamıyor. Padişah öfkeyle baş vezirine döndü: - Şimdi buna ne ceza verelim?

Fakir adam korkuyla cevabı bekliyor. Başvezir padişah'tan daha kızgın: - Onu parça parça edelim sultanım. Her parçasını şehrin bir ucuna dikelim. Herkes anlasın Sultan'a yalan söylenmeyeceğini...

O sırada bir çocuk ileriye çıkıyor kalabalığın arasından. Saray erkânından birinin çocuğu olmalı bu. Belki de misafirlerden birinin yanında gelmiştir. Ne kadar da masum bir yüzü var... Fakirin yanına kadar gelip, Başvezir'e bakıyor. Bir şey söyleyecek sanki. Ve konuşuyor. Bir çocuktan beklenmeyecek bir ses tonuyla konuşuyor: - Aslı aslına, nesli nesline, hu!

Padişah ikinci vezirine dönüyor:

- Sen söyle, ne ceza verelim bu adama?

İkinci vezir Başvezir'den aşağı kalacağı benzemiyor. Gözlerini kısarak, konuşmaya başlıyor: - Sultanım, onu parçalayıp etlerini dibekte dövelim. Keşkek yapıp, şehrin dört köşesine bırakalım sonra. Kimse bir daha böyle bir şey yapmaya cesaret edemesin!

Aynı çocuk yine ileri çıkıp, aynı şeyi bir daha söylüyor:

- Aslı aslına, nesli nesline, hu!

Padişah üçüncü vezirine bakıyor bu kez:

- Sen ne dersin?

Asil bir adama benziyor üçüncü vezir, gözlerinde merhamet var. Tane tane konuşmaya başlıyor: - Diğer vezirleriniz doğru söylerler. Sultan'ı kandırıp kırk gün oyalamak elbette az bir suç değildir. Ama bana sorarsanız, size düşen af ile muamele etmektir. Affetmek peygamberlerin sıfatıdır sultanım.

Üçüncü vezir sözünü bitirirken çocuk bir kez daha geliyor: - Aslı aslına, nesli nesline, hu!

Çocuğun ortaya gelip sürekli aynı şeyi söylemesi padişahın dikkatini çekiyor. Adama dönerek soruyor: “Bu çocuk senin neyin olur?” Yavaşça başını kaldırıyor adam. Üçüncü vezirle göz göze geliyorlar. Biraz rahatlıyor sanki.

- Ben bu çocuğu tanımam efendim. İlk defa görüyorum. Herhalde buradakilerden birinin oğludur.

Padişah çocuğa dönüyor bu kez:

- Sen kimsin çocuk? Vezirlerimin üçü de başka başka şeyler söylediler, ama sen her defasında “aslı aslına, nesli nesline, hu” dedin. Bu ne demektir?

Çocuk Padişah’a biraz daha yaklaştı. Kalabalık çocuğu görmek için halkayı biraz daha daralttı. Çocuk konuşmaya başladı: - Sultanım, benim kim olduğumdan evvel, vezirlerinizin kimler olduğunu öğrenin.

Herkes şaşkınlık içinde çocuğa bakarken, o tane tane konuşmaya devam etti: - Başvezin bir kasabın oğludur. Babası et kesip parçalardı. O da babası gibi kırmaktan, parçalamaktan başka iş bilmez. Teklifi buna göre oldu. İkinci vezirin bir aşçının oğludur. O da babasına benzer; ezmeye, pişirip kaynatmaya meyillidir, teklifi de bu istikamette idi. Üçüncü vezirine gelince, o bir vezirin oğludur. Yani asil, olgun bir zatın oğlu. Onun teklifi ise bu asalete uygun oldu. Bana gelince, ben aramakta olduğun Hızır’ım. Allah bu fakir adamın hatırına buraya gelmemi emretti. Şimdi sana nasihatim şudur: Birinci vezirini saraya kasapbaşı, ikinci vezirini aşçıbaşı yap. Üçüncü vezirini de layık olduğu üzere kendine başvezir yap. Şu fakir adamdan da ihsanını kesme, o sabırlı ve güzel bir adamdır.

Hızır sözlerini bitirdiğinde herkes şaşkınlık ve hayret içinde... Kalabalık adeta taş kesilmişken, çocuk birden ortalıktan kayboluyor. Sarayın dört bir köşesini arıyorlar, ama nafile...

Himmet Dede

Ellerini açtı, kapattı gözlerini:

- Ey kulunun kalbini kulundan iyi bilen Allahım, ey Kâbe'nin Rabbi... Habibin'in Mekke'den çıkarılırken Kâbe'ye dönüp bakışının hürmetine, Kâbe'yi yapan Halilin'in hürmetine...

Seccadesi ıslandı gözyaşlarıyla. Uzadı dualar sabaha, dualar uzandı göklere, dudakları sustu, kalbine indi dudakları, bir kez daha niyet etti.

Hicaz'a gidecek kervan tam yola çıkacağı gün, hastalanmıştı Himmet Dede. Her sene niyet eder, hazırlıklarını yapar, nasip olmayınca boynunu büküp, buna da şükür, derdi. Ama bu sene her şey hazır, her şey bu kadar tamamken, bu hastalık gelip Himmet Dede'yi bulmuştu. Eşiyle dostuyla vedalaşmış, alacaklarını helal etmiş, vereceklerini vermişti. İhramını, dua kitaplarını, seccadesini, yol azığını, biriktirdiği üç-beş akçesini hazırlayıp, nasip, demişti, nasip bakalım...

İşte kervan gelmişti ve o hasta yatağından kalkamıyordu. Yine de razıydı Himmet Dede. Nasıl razı olmasındı? Hastalığın Rabbi Kâbe'nin Rabbi'nden başkası değildi ki. Ama içini yakan o ateş, Ravza'nın eşiğine yüz sürme arzusu, her gecenin sabahında gönlünü lime lime eden o rüyalar... Ah çekip inliyor, dualar ediyor, özlüyor, boynunu büküyor, halinden utanıyor, sen bilirsin ya Rabbi, affet kulunu, sen bilirsin, diyordu.

O zamanlar bölgenin bütün hac kervanları Bağdat'a giderler, orada toplanıp büyük bir kervan halinde Hicaz yoluna çıkarlardı. Himmet

Dede işte o kervanın gelişinden bir gün önce hastalandı, gidişinden birkaç gün sonra ayağa kalkabildi. Tebessüm etmeye çalışıyordu, hüznüm Rabbim'e şikayet olmasın diyerek. Seneye ömür vefa eder mi, diye düşünürken birinin kapıya hızlı hızlı vurduğunu duydu. Gelen yaşlı fırıncı dostuydu.

- Haydi ihtiyar, haydi çabuk ol, diyordu. Hazırla yükünü, gidiyorsun haydi. Bağdat'a bir ticaret kervanı var, haydi hazırlan, hastalık tekrar gelmeden kervana yetiş.

Himmet Dede ayakta duramıyordu, secdeye kapandı, şükürler ediyor, ağlıyor, ağlıyor, ağlıyordu...

Kalabalıktı kervan. Kadınlar, çocuklar, yaşlılar, Bağdat'a giden tüccarlar ve kendisi gibi Hicaz kervanına yetişme ümidinde birkaç ihtiyar... Ağır ağır yola düştüler.

Haftalar sürecekti yolculuk. Herkes birbiriyle tanışıyor, sohbetler ediyor, yol çabuk biter ümidiyle yalnızlıktan kurtulmaya bakıyordu. Himmet Dede mi? O dilinde dua, kalbinde dost, gözünde yaş, yanına biri gelirse yalnız kalacaktı.

Düşe kalka gidilen uçsuz bucaksız bir kum deryasındaydılar şimdi, dört taraf çöldü. Azıkları azalmıştı, suyu dikkatli içmeleri gerekiyordu. Olsun, ne fark ederdi! Himmet Dede, Himmet Dede'ydi işte. Ne elbisesinin perişanlığı umrundaydı, ne açlık ne susuzluk ne de yorgunluk. Bağdat'a varmaya birkaç günleri kaldığında o bir tek şeyi düşünüyordu: Bağdat'taki kervana vaktinde yetişebilecekler miydi?

Kervan bir akşam vakti Bağdat'ın kapısından girerken, bir adam ok gibi fırlayıp kervandan ayrıldı. Şehrin içine doğru düşe-kalka koşuyordu. Üstü-başı yırtılmış, diz kapaklarından aşağısı yara içinde, yüzü-gözü toza-toprağa belenmiş bu adam Himmet Dede'den başkası değildi. Kervandakiler hayretle ihtiyar adama bakıyorlardı. Derken, rastladığı ilk

adamlar bir Şeyler konuŐup yere yığılıverdiğini gördüler. Hac kervanı    gün önce yola çıkmıŐtı!

Ayağa kalktı Himmet Dede, gülümsüyordu. Dikkatli bakanlar dudaklarının kıpırdadığını görebilirlerdi:

- Ne ki olmuş, güzel olmuş. Ne ki olmuş...

Himmet Dede kervana döndü, yol arkadaŐlarıyla helalleŐti. Abdest alıp camiye girdi, namaz kıldı, oracıkta uyuyakaldı. Rüyasında bir kalabalığın içindeydi. Sağına-soluna bakınıyordu. Kendisi gibi giyinmiŐ adamlardı bunlar. Yanlarından geçenlerin, bunlar sultanın köleleri, dediğini işitti. O anda kölelerden biri yanına gelip elini tuttu, hoş geldin, dedi. Sultan kim, diye sordu Himmet Dede. Eliyle karŐıyı işaret etti adam. Himmet Dede karşıya bakınca bir figan koptu ta yüreğinden, aah, diyordu, aah... Himmet Dede'nin ah'ı sabah ezanına karıŐıyordu. YanmıŐtı,  st -başı ter içindeydi, uyanmıŐtı. Ellerini yüzüne kapattı, hıçkırır hıçkırır ağlıyordu.

Namazını kıldı, yürümeye başladı. İnsanların kendisine baktıklarını fark ettiğinde, güneş Bağdat'ın üzerinden çoktan dođmuŐtu bile. Şehir hamamının yolunu sordu, başını önüne eğdi, yürümeye devam etti. O perişan halinin dikkat çektiğini sanıyordu. Oysa yüzüne bakanlar onun yüzündeki ıŐıltıyla mest oluyor, dönüp bir kez daha bakıyorlardı.

Hamama geldiğini fark ederek kapıya doğru yöneldi. İçeri adımını atacaktı ki, bir el durdurdu Himmet Dede'yi:

- Ne yapıyorsun baba?

- Evlat, dedi, yoldan geldim, yıkanmaya ihtiya ım var.

Hamamcı Şöyle bir s zd  ihtiya ı:

- İ i de baba, bugün sultanın adamları var içeride. Kapattılar hamamı, giremezsin.

Perişan halini gösterdi Himmet Dede:

- Evlat, bir köşecikte yıkanırırım ben. Hem çabucak çıkarım, sıkıntı olmam sana.

- Hamama girdiğini bir duyarlarsa senin de kellen gider benim de.

- Ya nasip, dedi Himmet Dede gülümseyerek.

Adam önce ihtiyarın yüzüne, sonra etrafa baktı, kimsecikler yoktu.

- Çabuk baba çabuk, dedi, kimse görmeden şuradan geç, bir oda var içeride, aman ses çıkartma, yıkan gel.

O esnada ileride bir ağacın altında iki kişi hadiseyi seyrediyordu. Bu iki kişi, tebdil-i kıyafet gezen halife Harun Reşid ve vezirinden başkası değildi.

Halife eliyle işaret etti vezirine.

- Gel bakalım, neyin nesi anlıyorsunuz şimdi, dedi.

Hamamcının önüne gelip yıkanmak istediklerini söylediler. Ne dedilerse kabul etmedi adam.

- Kellem gider sizi içeri alırsam, dedi, Halife'nin adamları kapattı hamamı.

Halife ve veziri yalvardılar, yakardılar, olacak gibi değildi. En sonunda Harun Reşid, az önceki o ihtiyarı nasıl aldın öyleyse, deyince hamamcının beti-benzi attı.

- Tamam tamam, dedi, sessiz olun. Haydi geçin siz de şu odaya, ses çıkarmayın sakın. Çabuk olun.

Güldü Halife:

- Hem birbirimizi yıkar, yardım ederiz ihtiyara, daha çabuk çıkarız.

Himmet Dede odanın bir köşeciğinde, belinde peştamalı, yıkanmakla meşguldü. Aniden bir ses duyunca tası bıraktı, başını

çevirdi. İçeri girerken söyleniyordu Harun Reşid:

- Bu Halife de amma zalim adam kardeşim! Adamları hamam kapatıyor, yok kellemiz gidermiş, yok yasakmış, böyle zulüm olur mu?

Himmet Dede'yi görünce selam verip bir köşeye oturdular, yıkanmaya koyuldular. Bir ara Halife ayağa kalktı.

- Benim babam, dedi, gel senin sırtını keseleyeyim, daha çabuk biter işimiz...

Himmet Dede başıyla olur işareti yaptı, göbek taşına uzandı, başını kollarının üstüne koydu, gözlerini kapattı, geceki rüyayı hatırlıyordu.

- Ah babam ah, dedi Harun Reşid, sultan olmak varmış şu yalan dünyada! Baksana, adamları bile hamam kapatıyor! Yaşadı mı böyle yaşamalı insan...

Gülümsedi Himmet Dede. Yüzünün ışıltısı odayı aydınlatıyordu. Yüzünü Halife'ye döndü, fısıltıyla:

- Evlat, dedi, boş ver sultanlığı! Sen öyle bir sultanın kölesi ol ki, şu kölelerin sultanı senin sırtını keselesin...

Dostla Aldanan Aldanmaz

Hz. Ömer, Allah ondan razı olsun, bir kölesinin namaz kıldığını görürse onu Allah için azat ederdi. Onun bu huyunu bilen köleleri azat edilmek için namaz kılarlar, cemaate katılırlar, Hz. Ömer onları salıverdiğinde ise namazı terk ederlerdi. O adalet sultanı bu hali bile bile adetinden asla vazgeçmezdi.

Bir gün dostları kendisine:

- Ya Ömer, bu köleler seni aldatıyorlar. Azat olunacaklarını bildikleri için namaz kılıyorlar, dediler.

Hiz. Ömer tebessüm ederek:

- Varsın aldatsınlar, dedi; aldanırsam Allah ile aldanayım, beni aldatacaklarsa Allah ile aldatsınlar. Dostla aldananan aldanmaz.

. . .

Eski zamanlarda Bağdat'ta kendi halinde fakir, salih bir dokumacı yaşardı. Kurban bayramının birkaç hafta öncesiydi. Şehrin ileri gelenleri hac için hazırlık yapmaktaydılar. Onların bu tatlı telaşını gören fakir dokumacının içine bir ateştir düşüverdi. Hacca gitmek istiyordu ama ne parası vardı, ne yol azığı. Gönlünü yakıp kavuran bir sevda... Bütün sermayesi buncağızdan ibaretti.

Hani bir dem gelir, kulda kendi benliğinden eser kalmaz, içinden biri seslenir ya ötelere. Geri dönmez o anda dilekler, uzaklar yakın olur, imkansız diye bir şey kalmaz ya... İşte öyle bir vakitte hacca niyetlendi dokumacı. Gecenin bir yarısı gözyaşları içinde açtı ellerini:

- Ya Rabbi, nasip et ben de geleyim. Kullarının malı-mülkü var, benim senden gayrı kimsem yok. Sana sığındım, sana dayandım. Sen de beni nimetlendirip bana ihsan eyle...

Sabah olunca yol için hazırlıklarını yaptı, yenice yola çıkmış olan hac kafilesinin ardına düştü. Yaklaşıp selam verdi yolculara. Onu görünce şaşırdılar. İçlerinden bir hoca yanına gelip, perişan haline bakarak:

- Ne o komşu, sen de mi hacca gidiyorsun, dedi dudak bükerek.

Sevinç içindeydi dokumacı. Bayram sabahına uyanmış çocuklar kadar mutluydu.

- İnşallah hocam, dedi; Beytullah'ı tavaf etmeye, Ravza'ya yüz sürmeye gidiyorum. Rabbim nasip ederse...

Bu sözler üzerine arkadaşlarına bakıp güldü hoca. Niyeti dokumacıyla eğlenmekti:

- Komşu, Allah mübarek etsin, ama bakıyorum da ne bineğin var, ne yol azığın. Bari cebinde birkaç bin akçen var mı?

Bayramın ne olduğunu bile bilmeyen çocuklar kadar saftı dokumacı:

- Allah bana yeter, beni yedirir. Bütün alem onun elinden rızıklanmıyor mu?

Kafiledekiler gülüştüler, hoca arkadaşlarının yanına döndü.

Nihayet uzun ve zorlu bir yolculuktan sonra mübarek topraklara ayak bastılar. Tavaflarını yaptılar, Arafat'ta vakfeye durdular, hac görevini bitirip, gerisin geri memleketlerine doğru yola koyuldular. Hac boyunca dokumacı ve kfiledekiler birbirlerini görmemişlerdi.

Dokumacı kafileye yetiştiğinde, onu ilk hoca fark etti. Arkadaşlarını eğlendirmek maksadıyla yanına yaklaşıp;

- Komşu, dedi, haccını ifa ettin mi sen de?

Bizimki aynı safiyetle cevap verdi:

- Şükürler olsun hocam, günahıma isyanıma bakmadı Rabbim. Fakir kuluna da nasip etti hacı olmayı.

- Hacı oldum diyorsun ama, hüccetini aldın mı bari, berat verdiler mi sana da?

- Yoo, berat ne ola ki? Nasıl verirler?

- Amma yaptın be komşu! Kim Beytullah'a yüz sürerse ona bir berat verirler. Cehennemden azat olduğunun nişanesidir o. Yoksa sen bunu hiç duymadın mı? Bak, işte bizim beratımız...

Hocanın cümlesi yarım kalmıştı. Dokumacı birden feryat ederek Mekke'ye geri koşmaya başladı. Ne hüccetten haberi vardı, ne berat almıştı. Koşuyor, ağlıyor, inliyordu.

Nihayet Mescid-i Haram'ın kapısından içeri girdiğinde perişan haldeydi. Kâbe'nin kapısına varıp yapıştı, eşığe yüzünü sürüp yalvarmaya başladı:

- Ey zenginler zengini Rabbim, ey ihsan edenlerin en cömerdi, ey alemlerin sahibi, senin lütfun, senin ihsanın bütün cihanı kaplar. Kulların beratlarını almışlar, azat olmuşlar cehennemden. Ben de senin kulunum, bana berat verilmedi. Yoksa ben azat olanlardan değil miyim?

Gözlerinden sicim gibi yaşlar akıyor, kâh ellerini Kâbe'nin eşığına vurarak çırpınıyor, kâh semaya kaldırıp dualar ediyordu. Bu halde kendinden geçti, kapının önüne yığılıp kaldı. O esnada yanına birisi geldi, elinde tuttuğu şeyle dokumacıyı hafifçe dürterek, gülümseyen bir yüzle “bırak artık inlemeyi” dedi; “kaldır başını, al işte beratın, var git arkadaşlarına yetiş.”

Kağıdı eline alınca dokumacı, mis gibi bir koku yayıldı. Daha önce gördüğü kağıtlar gibi değildi bu. Yazısı nur, rengi nur, kağıdı nur... Öptü, başına koydu beratını. Şükürler edip, elbisesinin içine, kalbinin üzerine yerleştirdi. Sevinçle arkadaşlarının yanına koştu.

Hoca onun geldiğini görünce, arkadaşlarını d rtterek, i te, dedi, geliyor bizimki. Biraz daha alay etmek istiyordu. Dokumacının g len yüzünü görünce sordu:

- Ne o kom  u, beratını almış gibisin...
- Aldım ya, bu fakiri de geri  evirmediler.
- Görelim hele  u beratı, bakalım bizimkine benzer mi?
- Buyur hocam, ben kaybederim belki, seninkinin yanında dursun, olmaz mı?

Hoca beratı eline alınca bir    lık atıp atından a a ı d  t . Kokladı, yüzüne gözüne sürdü yemyeşil bir ka ıdın üzerine nurdan yazıyla yazılmış, kokusu insanı kendinden geçiren beratı. A lıyor, ah ah, diyordu, yazık bo a geçirdiğim bu ömre, yazık bütün bildiklerime,   rendiklerime. Keşke ben de  u kom  um gibi saf ve samimi olaydım. Keşke beni de Allah ile aldatsalardı, ah...

Dokumacı olanlara anlam veremiyordu. Hem zaten bir şey d   necek durumda da değildi. Herhalde adet böyle olsa gerektir, diye düşündü. Bağdat'a vardıklarında ayrılacakları sıra beratı tekrar hocaya uzattı:

- Al bunu, sende kalsın hocam. Ben ölünce kefenimin içine koyarsın, sana vasiyetimdir.

Hoca beratı evine götürüp bir sandı a kilitledi. Her şey yine eskisi gibiydi Bağdat'ta. Hoca biraz de i mi ti, hepsi o kadar. Suskun bir adam olmuş, talebelerini da ıtıp ticaretle meşgul olmaya ba lamı tı artık.

Gel zaman git zaman,  ehir dışından döndüğü bir gün, dokumacının vefatını   rendi. A layarak evine gitti, vasiyeti yerine getiremedim diye üzülüp d v nerek sandığı açıp baktı ki, berat yerinde yok.  a ırdı, belki

de bizim çocuklar vasiyeti yerine getirmişlerdir, diye düşündü. Evde kimse yoktu, merakını yenemeyip, mezarlığa gitmeye karar verdi.

Kabrin başında durup dualar etti. Dokumacının siması gözünün önünden gitmiyordu. Delice merakına gem vuramayıp, mezarı açıp berat var mı yok mu diye bakmaya niyetlenince bir ses işitti:

- Mezarı açma. Biz birine berat verir de, sonra onu darda mı bırakırız? Verilen berat sahibini buldu. Bizimle aldanan aldanır mı hiç?

Üç Soru

Yıldızlar uykudaydı. Ağaçlar, kuşlar, ırmaklar ve insanlar uykuda...

Bir tek, uzaktan bakıldığında eski bir yapıyı andıran, saray olduğunu anlayabilmeniz için bahçesine kadar gitmeniz gereken o yerde gözleri uyku tutmayan bir adam vardı. Başı ellerinin arasında, gözleri yaşlı bir adam. Beynini kemiren sorulara cevap bulmaya çalışıyordu. Dualar ediyor, yalvarıyordu.

Nasıl olduysa birer kanca gibi aklına takılan şu üç soruydu adamı bu hallere düşüren:

Ben gerçekten babam bildiğim adamın oğlu muyum?

Cennete gidecek olanları cennetlik kılan sebep nedir?

Ben de cennete gidenlerden olabilecek miyim?

Şimdi merakının kölesi olan bu adam, ülkenin sultanıydı.

Vakit gece yarısı olmuştu. Sultan'ın bir geceyi daha soruların pençesinde kıvranarak geçirecek takati yoktu. Ani bir kararla doğruldu. Abdest aldı, iki rekât namaz kıldı, sonra vezirini çağırttı. Sadece veziri değildi o, dert ortağı, can yoldaşıydı. Bütün sıkıntılarını paylaşabilirdi. Durumdan onun da haberi olursa belki biraz rahat ederim, diye düşünüyordu...

Gecenin bu vakti çağrılan vezir, endişe ve korku içinde üstünü giyinip huzura çıktı. Sultan geldiğini fark etmemiş gibiydi. Neden sonra vezirini görünce tebessüm ederek:

- Hazırlan, çıkıp biraz dolaşalım, dedi.

Vezir söyleneni çok iyi anlamıştı. Sultan onunla özel bir şeyler konuşmak istediğinde hep böyle yapardı çünkü. Bazen bir molla, bazen bir tüccar kılığında şehri dolaşırlar, halkın arasına karışırlar, bir yandan da dertleşirlerdi.

Ama vezir bu kez yanıliyordu. Sultan onu beklerken derdini açmaktan vazgeçmişti. Hiç kimseye anlatmayacaktı bu üç soruyu, vezirine bile. Sırrını kalbinde taşırsa muradının erken hasıl olacağına dair bir his vardı içinde.

Gecenin karanlığında şehrin ara sokaklarına dalarak yürümeye başladılar. Tek-tük karşılaştıkları insanların hallerini hatırlarını sorarak ilerliyorlardı. Meydandaki büyük caminin önünden kıvrılıp, tepedeki mezarlığa doğru uzanan yokuşa geldiklerinde, önce bir ses dikkatlerini çekti. Biraz daha yaklaşıp dikkatle baktıklarında, mezarlığın tam ortasında, tepenin üzerinde birilerinin oturduğunu fark ettiler. Mezarlığın kapısından içeri girince, gördükleri manzara her ikisini de şaşırtmıştı. Birkaç genç oturmuş, ay ışığının altında ellerindeki kitapları okumaya çalışıyorlardı. Yaklaştılar, usulca yanlarına oturup gençlerin okumayı bitirmesini beklediler. Oradakiler yeni gelenlere bakıp bir şeyler söyleyeceklerdi ki, Sultan söze girişti:

- Hayırdır, bu saatte burada ne yapıyorsunuz?
- İçlerinden bıyıkları yeni terlemeye başlayanı cevap verdi:
- Biz talebeyiz. Derslerimizi ezberliyoruz.
- Neden evinizde, medresede değil de buradasınız peki?
- Lambamızın yağı bitti, karanlıkta kaldık. Burada ay ışığında okuyabiliriz diye düşündük.

Bu cevap üzerine Sultan bakışlarını gençlerden kaçırmaya çalışarak vezirine işaret etti. Müsaade isteyip kalktılar. İkisinin de içi burkulmuştu.

Saraya doğru hızlı adımlarla yürürken susuyorlar, bu gecenin hikmeti bu olsa gerek, diye düşünüyorlardı.

Saraya vardıklarında Sultan'ın ilk işi gençlerin lambalarına yıllarca yetecek kadar yağ hazırlatmak oldu. Vezir birkaç görevliyle birlikte hazırlanan yağı ve bir miktar erzakı alarak mezarlığa doğru yola koyulduğunda, gözden kaybolana kadar Sultan pencereden onları seyretti. Gençlerin hali gözünün önüne gelince içi ürperdi birden, bir gariplik, bir mahzunluk çöktü üstüne, ağlamaya başladı. Gözlerinden boşanan yaşlar yanaklarını ıslatırken, koca sultan bir çocuk gibi hıçkıra hıçkıra ağlıyordu. Günlerdir uyku görmeyen gözleri süzülen her damlayla biraz daha kızarıyor, yaraya tuz dökmüşçesine canını yakıyordu.

Bu hal ne kadar devam etti bilinmez, Sultan'ın gönlünü bir muhabbet sarıverdi birden. Bir ılıklik çöktü yüreğine, içi tatlı bir huzurla doluverdi. Yavaşça doğruldu oturduğu yerden. Gecesini gündüzünü zindan eden o üç soru aklına bile gelmiyordu artık. Gidip yatağına uzandı. Gözleri hafifçe kapanırken, yüzüne belli belirsiz bir tebessüm yayıldı, uykuya daldı.

O tatlı uykuda bir rüya gördü Sultan. Peygamber Efendimiz tebessüm ederek kendisine sesleniyordu: “Ey filan oğlu falan, işte o öğrenilen ilim insanların cennete girmelerine vesiledir. İnsanlar da ilim ehline yaptıkları yardım sebebiyle cennete gideceklerdir. O gençlere yaptığın yardım sayesinde sen de cennetliklerdensin.”

Uyandı, dizlerinin üstüne çöküp ağlamaya başladı. Odayı canları mest eden bir koku sarmıştı. Rüwayı hatırlamaya çalıştı. Kâinatın Efendisi gecesini şereflendirmiş, mübarek dudaklarından süzülen sözlerle sorularına cevap vermişti. “Ey filan oğlu falan” derken Sultan'ın babasının ismini söylemiş, böylece Sultan gerçekten babasının oğlu olduğunu anlamıştı. Bu birinci sorunun cevabıydı. Sonra kimlerin

cennetlik olduğunu, en son da kendi durumunun ne olacağını öğrenmişti. Sultanı gecenin karanlığına atan üç soru, bir kandilin ışığında aydınlanıvermişti işte.

Yıldızlar uykudaydı. Ağaçlar, kuşlar, ırmaklar ve insanlar uykuda...

Bir tek, mezarlıktan caminin önüne inen yolda, sırtlarında kandil yağı ve erzakla gülümseyerek yürüyen birkaç genç uyanıktı.

Bir Dosttan Dinlediklerim

Kapıyı açtım, daha ayakkabılarını çıkarmadan, abi buldum, dedi heyecanla; bir hikaye var, bunu mutlaka yazmalısın!

Ben daha, hoş geldin, geç şöyle otur, bile diyemeden anlatmaya başladı:

- Düşün şimdi, bundan beş-on bin sene önce... O zaman bütün dünyada bir tek ülke varmış abi, bir de kral. Herkes çok mutluymuş. Şu senin “Güneşe Yazı Yazılmaz” hikayesindeki gibi aynı. Bir de dünyalar güzeli prenses... Cadının oğlu Prenses’e aşık olmuş abi. Prenses de başkasını seviyor. Kral cadının oğluna vermemiş kızını. Cadı sinirlenmiş tabi, delilik suyunu bütün ırmaklara karıştırmış. Düşünsene, su içen herkes deli olacak! Kral bunu nasıl öğrendiyse öğrenmiş. Saraydaki bütün suları koruma altına almış. Dışarıdan su almayın diye de emir vermiş abi. Ne olmuş sonra biliyor musun? Suyu içen bütün halk delirmiş. Dünyada saraydakilerden başka akıllı yok, düşünsene. Kralı delirdi diye tahttan indirmeye kalkmışlar. Kral bir gece yakınlarını da alıp saraydan kaçmış abi. En önemlisi de ne biliyor musun? Hani şu bizim sokaklarda gördüğümüz deliler var ya, işte onlar o kralın soyundan geliyormuş. Yaz bunu abi!..

-Yazmam dostum, benim aradığım başka bir şey...

- Tamam abi, dinle o zaman, bir tane daha var, bunu kesin beğeneceksin. İsmimi filan yazmana da gerek yok, biliyorum, kesin yazacaksın bunu:

- Yine bir kral var abi, ihtiyar bir kral bu. Akıllı bir adammış, şimdi anlayacaksın. Bir yarışma düzenleyeceğim, demiş. Yarışmayı kazanan da yeni kral olacak. Bir sürü adam gelmiş yarışmaya. Hepsine birer tane çiçek tohumu vermiş. “En güzel çiçeği kim yetiştirirse kral o olacak!” demiş. Herkes tohumları alıp gitmiş. Bir sene sonra getireceklermiş yetiştirdikleri çiçekleri. Ha abi, unutuyordum az daha. Fakir bir çocuk da annesi istiyor diye katılmış yarışmaya. O da bir tohum almış. Bir sene sonra bütün yarışmacılar ellerinde kocaman saksılarla gelmişler. Çiçeklerin hepsi birbirinden güzel. Fakir çocuk ise ne yaptıysa büyütememiş çiçeğini. Elinde boş bir saksı, o da gelmiş. Abi, dinliyorsun değil mi? Herkes gülmüş fakir çocuğa. Yarışmacılar bir bir Kral’ın önünden geçmiş. Kral hepsine de dikkatle bakıyormuş. En iyisini seçecek, kolay mı? Boy boy, değişik değişik çiçekler... Sen yazarken böyle deme ama. Hepsine isim bul abi. Çiçekçi tanıdık var, ben yarın arattırırım seni. Bir sürü rengârenk çiçek işte... Fakir çocuk elinde boş saksıyla beklerken, Kral’ın dikkatini çekmiş. “Senin çiçeğine ne oldu?” demiş. Garibim iyice mahcup olmuş. “Hünkârım..” demiş. Yok, hünkârım dememiş.. Anla abi, işte krala ne deniyorsa... “Ne yaptıysam büyütemedim çiçeği. Gübresi, suyu, her şeyi tamamdı, ama büyümedi...” Millet basmış kahkayı. Kral ayağa kalkıp elini tutmuş çocuğun. “Yeni kralınızı selamlayın!” demiş. Ne o merak ettin değil mi abi? Tamam kızma... Meğer Kral haşlanmış tohumlar vermişmiş yarışmacılara. Eve giden bakmış çiçek büyümüyor, değiştirmiş tohumu. Bir tek fakir çocuk dürüstlük yapmış. Sonunda da kral o olmuş... Nasıl abi, şöyle kitabın sonunda bir yerlere alırsın bunu. Hem adını da buldum: Kral ve Çocuk...

- Olmaz, yazamam. Hikmet yok bu hikayelerin içinde, anlasana!

- Amma yaptın abi, çocuk dürüstlük yapıyor, kral oluyor, daha ne hikmeti? İstersen ismini değiştiririz: Bilge Kral ve Dürüst Çocuk...

- Olmaz.

- Anladım neyi kastettiğini abi. Şimdi buna bayılacaksın. Hani seni arayıp dertlerini anlatıyor ya herkes... Arayana bunu anlatırsın. Ama o kadar kişiye de anlat anlat, yorulursun be abi! Haa... kolayı var, kitaba al bunu, herkes okusun. Öyle bakma abi, iyilik de yaramıyor sana, saat de geç olmuş, neyse bunu da anlatayım da giderim:

Kadının bir tek oğlu varmış, o da ölmüş. Üzüntüyle hikmet ehli bir adama gitmiş. Adam, “çaresi var” demiş, “oğlunu geri getirebiliriz.” Kadın sevinmiş tabi. “Ne yapmam lazım” diye sormuş. Ne cevap vermişti? Dur abi, şurada bir kağıt olacak, yazmıştım. Hah... “Asla acıyı tatmamış bir evden bir hardal tohumu getir. Bunu senin hayatından acıyı çıkarmak için kullanacağız.” demiş. Kadın bu sihirli tohumu aramaya başlamış. Büyük bir ev görmüş. Hani şu Boğaz’daki evler gibi... Bunlar acıyı tatmamıştır diye girmiş içeri. Derdini anlatmış. Dinlemişler abi, demişler ki “Yanlış yerdesin!” Başlamışlar anlatmaya. Kadın bakmış ki, bunların kendinden çok dertleri var. Burada kalıp bari yardım edeyim, demiş. Uzatmayayım abi, bir sürü eve gitmiş, acıyı tatmayan ev yok. Ama milletin acısını dinleye dinleye önce kendi derdini unutmuş, sonra sihirli hardal tohumunu. Cümle nasıldı abi? Seninkiler gibi, kaptım ben bu işi, neyse... Acı böylece çıkıp gitmiş kadının hayatından... Şimdi abi, hani yazarsan diyorum, sonuna şunu da ekle.. Bak abi, şöyle yazarsın: Acının ilacı acıyı paylaşmaktır.

- Yorulma boşuna, yazmam!

- Anlaşıldı, sen bilirsin abi, ben gideyim artık. Kalmamı istersen çekinme abi, söyle, şöyle baş başa, iki yazar oturur sohbet ederiz.

- Güle güle dostum, güle güle...

O merdivenlerden aşağı inerken, ben rahat bir nefes alıp salona döndüm. Tam koltuğa oturacaktım ki zil çaldı. Kapıyı açtım, kimse yok. Geri dönerken diyafondan bir ses: Abi, ben sana dünyanın en büyük

okçusu olmak isteyen adamı anlattım mı? Bir dinlesen kesin yazarsın bunu...

- Yazmam dünyanın en büyük okçusunu filan, diye bağırdım. Hiçbir şey yazmak istemiyordum.

Balkona çıktım, geceyi dinledim.

Dünyanın En Büyük Okçusu

Bütün bilgelere danıştı. Nerede bir kitap bulduysa okudu. Okutmakta usta olduğunu duyduğu kim varsa, yanına gitti. Büyük bir okçunun arkadaşı olduğu söylenen ihtiyar bir adamı ölmek üzereyken bulup, isteğini anlattı.

Konuştuğu herkes, bu işi öğrenmek istiyorsa, dağların ardında yaşayan o yaşlı adamı, o büyük ustayı bulması gerektiğini söylüyordu.

Adam dünyanın en büyük okçusu olmaya kararlıydı. Karısıyla vedalaştı, yol hazırlıklarını yaptı, tarif edilen dağın yolunu tuttu. Günlerce yürüdükten sonra ustanın yaşadığı yere geldi.

Etrafı ağaçlarla çevrili, önünde ufacık bahçesi, yıkılmaya yüz tutmuş bir kulübeydi burası. Bir-iki seslendi, cevap veren olmadı. Kulübenin penceresinden içeriye baktı, etrafı inceledi, çiçekleri seyretti, hâlâ gelen-giden yoktu. Bir ağacın gölgesine uzanıp, hayaller içinde beklemeye başladı. Yorgundu, az sonra uyuyakaldı.

Gözlerini açtığında, başucunda dikilmiş, kendisini seyreden biri vardı. Eski ama tertemiz giysiler içinde yaşlı bir adam. Bu Büyük Usta olmalıydı. Hemen toparlandı, saygıda kusur etmemeye çalışarak kendini tanıttı. Niçin geldiğini, okçuluğa olan merakını, okuduğu kitapları, her şeyi bir çırpıda anlattı.

Usta hiçbir şey söylememiş, bir tek soru bile sormamıştı, hatta onu dinlemiyor gibiydi. Elindeki değnekle yere bir şeyler çiziyor, yüzünü eğsitiyor, sürekli uzaklara bakıyordu. Sonra birden kalktı, kulübesine

doğru yürümeye başladı. Tam kulübenin önüne geldiğinde bir an durakladı, başını çevirmeden seslendi:

- Gözlerini kırpmamayı öğren, öyle gel!..

Bunca yolu bunun için mi geldim, diye düşündü adam. Sonra hak verdi Büyük Usta'ya, bir bildiği vardır herhalde, deyip evine döndü.

Gözlerini kırpmamayı öğrenecekti, ama nasıl? Hayli zaman düşünüp taşındıktan sonra şöyle bir yol izlemeye başladı: Eşinin dikiş makinesinin üstüne başını koydu. İğne inip kalktıkça gözlerini biraz daha yaklaştırarak bakmaya çalıştı. Her gün biraz daha uzun süre gözünü kırpmadan bakmayı başararak, tam dört sene boyunca bütün vakitlerini böyle geçirdi. Sonunda başarmıştı. İğne neredeyse kirpiklerine değiyor, ama o gözlerini hiç kırpmıyordu.

Adam tekrar Büyük Usta'nın ardında yaşadığı dağın yoluna düştüğünde, şehirdekiler onun iki kirpiğinin arasına ağ yapan küçük örümceği konuşuyorlardı.

Bu kez Usta'yı kulübesinde buldu. Olanları anlattı. Heyecanlıydı, fakat bir takdir sözü duymak için boşuna bekledi. Usta ocağa odun atarken o hayal kurmaya başladı; birazdan, evlat, diyecekti, okunu ve yayını al, peşimden gel. Birlikte dışarı çıkacaklar, okçuluğun incelikleri üzerine konuşmaya başlayacaklardı. Usta ona yatacak bir yer gösterecekti sonra. Senelerce sabahtan akşama kadar çalışacaklardı. Ama sonunda şehre döndüğünde herkes dünyanın en büyük okçusunu alkışlayacaktı. Ağzı kulaklarına varıyordu adamın. Karısı onunla gurur duyacak, bir sürü öğrencileri olacaktı, kitaplar yazacaktı ve daha neler neler...

Usta'nın sesiyle kendine geldi, düşündüklerini belli etmemeye çalıştı. Büyük Usta gelip adamın karşısında durdu, gözlerini gözlerine dikti ve dedi ki:

- Şimdi küçük şeyleri büyük, büyük şeyleri daha büyük görmeyi öğren, sonra gel...

Dağdan aşağı yürürken düşünceliydi adam. Anlaşılan, ok ve yayı eline alması için birkaç sene daha sabretmesi gerekecekti. Ama bu kez hiç değilse konuşurken yüzüne bakmıştı büyük usta. Bunu düşününce mutlu oldu. Bu ilerlediğinin işareti olmalıydı.

Eve geldiğinde karısı hiddetle üzerine yürüdü adamın. Ne zamana kadar devam edecek, diyordu, vazgeç bu sevdadan artık! Bizim halimiz umurunda mı, şimdi ne yapacaksın, sırada ne var?

Karısı konuşurken, o ne yapacağını bulmuştu. Bir saman çöpü aldı, küçük bir böceği taktı çöpün ucuna. Pencerenin önüne koyup seyretmeye başladı. Aylar boyunca karısıyla kavga etmediği bütün zamanları böceği uzaktan seyrederek geçirdi. Nihayet, tam üç sene sonra, saman çöpünü bir ağaç, böceği bir at kadar görmeye başladı. Üstelik bütün detayları, bütün görünmez çizgileriyle. Bu ders de tamamı işte...

Büyük Usta bu kez kapıda karşıladı adamı, içeri buyur etti. Dikkatle dinledi.

- Tamam, dedi sonra, sen büyük bir okçusun artık!

Adam şaşırmıştı. Beraber bahçeye çıktılar, büyük usta bir ok ve yay getirip öğrencisine verdi. Uzaktaki bir ağacı göstererek, şu budağı görüyor musun, dedi, oku oraya atmanı istiyorum senden. Adam oku yerleştirdi, yayı gerdi ve attı. Ama ne atış! Tam budağın üstündeydi ok.

Sonra bir daha, bir daha... Attığı her ok bir öncekinin arkasına saplanmış, ağaçtan kendilerine kadar uzanan bir hat olmuştu.

Sevindi adam, teşekkür etti, minnettarlığını ifade edecek kelime bulamıyordu. Vedalaşıp yola çıktı. Okçuların en iyisi oydu artık.

Daha yarı yola gelmemişti ki, bir kurt düştü içine; Büyük Usta yaşadıkça ben dünyanın en büyük okçusu olamam ki, dedi. Geri dönmeye karar verdi, Büyük Usta'yı öldürecekti.

Uzaktan, yaşlı ustanın bahçede çiçeklerle uğraştığını gördü. Bu iş kolay olacaktı. Sadağından bir ok çıkardı, yayını gerdi, nişan aldı ve yayı bıraktı. Ama o da ne? Kendisine doğru gelen oku fark eden Usta bir karşı ok atmış, oklar havada birbirine çarpıp düşmüştü. Okları tükenene kadar bu hal böylece devam etti. Sonunda öğrencisinin yanına geldi Büyük Usta ve dedi ki:

- Anladım, dünyanın en büyük okçusu olmak istiyorsun. Eğer benden de iyi olmak istiyorsan, filan dağın ardına gitmelisin. Orada tepedeki mağarada falan usta var, git, ondan ders al.

Mahcup oldu adam, utanıyordu. Özür dileyecek oldu, ilk defa güldüğünü gördü ustasının:

- Git haydi, durma!..

Günlerce yol yürüdü, tarif edilen dağa geldiğinde perişan haldeydi. Nefes nefese tepeye doğru tırmanırken kayalıkların arasında bir mağara fark etti. Söylenen yer burası olmalıydı. Yeni ustayı merak ediyordu ki, seksen-doksan yaşlarında, iki büküm bir adamın titreyerek mağaranın önüne gelip bir taşın üstüne oturduğunu gördü. Oraya doğru yürüdü. Masa gibi bir kütüğün üstüne kollarını dayamış, öylece kendisine bakan bu ihtiyar bir ok ustası olabilir miydi?

Mağaraya iyice yaklaştı, ihtiyara birkaç adım mesafede durdu. Başını kaldırıp üstlerinde uçan kuşlara baktı. Sadağından bir ok çıkardı, yayını gerdi ve okunu bıraktı. Okun vınlamasıyla kuşlardan birinin yere düşmesi bir oldu. Güldü ihtiyar, titreyen elleriyle kütüğün üzerinden bir yay alır gibi yaptı, oku yerleştirir gibi, gerer gibi yaptı, kuşlardan birine nişan aldı. Adam bir ihtiyara, bir kuşlara bakıyordu. Elinde hiçbir şey

yoktu ki ihtiyarın... Birden oku bırakır gibi yaptı, fakat o da ne?! Kuşlardan biri düşüvermişti! Büyük bir şaşkınlıkla olanları seyrederken, ihtiyar usta ayağa kalktı, yanına geldi, gözlerinin içine dikti gözlerini ve;

- Evlat, dedi, sen hâlâ ok ve yayla mı okçuluk yapıyorsun?

Adam ihtiyar ustanın yanında tam yedi sene kaldı. Şehre döndüğünde bambaşka biriydi artık. İnsanların dertleriyle ilgileniyor, öfkelenmiyor, az konuşuyor, herkesin yardımına koşuyor, sürekli tebessüm ediyordu.

Bir gün bir arkadaşıyla otururken, masanın üzerinde duran bir şey dikkatini çekti adamın. Bu nedir, diye sordu. Şaşırmıştı arkadaşı.

- Usta, dedi, dalga mı geçiyorsun benimle?

- Hayır hayır, dedi, nedir o?

İyice şaşırdı arkadaşı, ne diyeceğini bilemiyordu. Soru üçüncü kez tekrarlanınca, çaresiz cevap vermek zorunda kaldı:

- Ok ve yay usta, ok ve yay!..

Nalıncı Baba

Padişah gecenin bir yarısında ürpererek uyandı.

Bir yandan alnında biriken ter damlacıklarını siliyor, bir yandan, hayırdır inşallah, diyordu. Kalktı, abdest aldı, iki rekât namaz kıldı, dua etti, yatağına uzandı. Gözüne uyku girmiyordu. Eminönü sırtlarını seyretti uzun uzun. Sabah ola hayrola, dedi.

Sabahın ilk ışıklarıyla birlikte kalktı, bahçeye indi. Ellerini arkaya atıp dolaşmaya başladı. Hâlâ gördüğü rüyanın tesirindeydi. Kendisine doğru gelmekte olan vezirine seslendi: - Hazırlan, gidiyoruz.

Bir şeyler daha söyleyecekti ki, vazgeçti birden. Padişahın telaşlı halini gören veziri: - Hayırdır efendim, dedi, bu haliniz?

- Hayır mı şer mi göreceğiz, haydi hazırlan...

Padişah ve Veziri, iki molla kılığında İstanbul'un yamaç sokaklarını arşınılıyordu. Vezir duruma bir anlam veremese de, Padişah'ın bir şey aradığı belliydi. Nereye gideceğini biliyordu sanki. Kendinden emin ve kararlı adımlarla yürüyor, tek kelime konuşmuyordu.

Unkapanı civarına geldiklerinde bir kalabalık dikkatlerini çekti. Orada öylece durmuş, başları önlerinde, aralarında bir şey konuşuyorlardı. Kalabalığı yarararak ilerlediler. Orta yerde bir ölü vardı. Padişah sordu: - Kim bu, neyin nesidir?

Mahalle esnafından olduğu belli bir adam:

- Aman hocam, dedi, uzak durun, ayyaşın, berduşun biri işte!

Kalabalığın içinden bir başkası aldı sözü:

- Aslında iyi bir sanatkârdı. Buralarda ondan daha iyi nalın yapan birisi yoktu. Ama kazandığını ya şaraba ya kötü kadınlara harcardı.

- Sonunun böyle olacağı belliydi, dedi bir başkası; her akşam elinde şişe şişe şaraplar, evine getirdiği kötü kadınlar...

Onun sözünü de ihtiyar bir adam kesti:

- Caminin kapısından girdiğini gören oldu mu sanki?..

Kalabalık söylene söylene dağılmaya başladı. Orta yerde boylu boyunca yatan ölünün başında sadece Padişah'la Veziri kalmıştı.

Padişah vezirine baktı, iş başa düştü der gibiydi. Durumu anlayan Vezir: - Sultanım, dedi, biz bu işi nasıl halledeceğiz? Bunun yıkanması var, telkini, tekfini...

Padişah vezirinin sözünü kesti:

- Merak etme, ben hallederim. Hele önce şu cesedi bir sarıp yüklenelim.

Padişah rüyanın hikmetini merak ediyordu. Bu iş bu kadarla kalmamalıydı. Cesedi yüklenip Fatih Camii'ne kadar taşındılar. Kefen, tabut buldular, usulünce yıkayıp temizlediler. Yıkandıktan sonra mevtanın yüzüne ayrı bir güzellik, bir nur çökmüştü. Dudaklarında belli belirsiz bir tebessüm vardı sanki. Namaz vaktini beklemeye koyuldular. Padişah oracığa çökmüş, düşünüyordu: Bu yüz bir ayyaşın, bir serserinin yüzü olabilir miydi? O sıra veziri yanına yaklaştı: - Hünkârım, dedi, biz bu cesedi yıkadık, kefenledik, musallâya yatırdık. Ama bu adamcağızın çoluk-çocuğu vardır belki...

Haklıydı. Padişah oturduğu yerden kalktı;

- Sen bekle, dedi, ben giderim.

Yürürken bir yandan ahalinin söylediklerini düşünüyordu, bir yandan mevtanın yüzündeki tebessümü. Sonra, geceki rüya geldi

aklına, ürperdi. Padişah her nedense bu adamı sevmişti. Bu düşüncelerle adamın oturduğu mahalleye kadar geldi. Sordu-soruşturdu, nalıncının evini bulmuştu sonunda.

Kapıyı yaşlı bir kadıncağz açtı. Padişah olan-biteni anlatınca, olduğu yere çöktü kaldı ihtiyar kadın. Gözlerini uzak bir noktaya dikmiş öylece duruyordu. Yanağından süzülen yaşları sildi; - Hakkını helal et oğlum, dedi, belli ki çok yorulmuşsun.

Tekrar daldı uzaklara. Bütün metanetine rağmen kendinden geçmiş gibiydi. Padişah sabırla bekledi. İhtiyar kadın neden sonra başını kaldırıp anlatmaya başladı: - Ah evlat ah... Bir alem di bizim efendi. Akşama kadar nalın yapar, nafakamız için çalışırdı. Ama birinin elinde şarap şişesi gördü mü varını yoğunu verir, satın alırdı. Sonra da getirip helâya dökerdi.

Padişah şaşırmıştı:

- Niye ki anne?

- Niye olacak evlat, Ümmet-i Muhammed içmesin diye... Sonra o kötü kadınların ücretlerini öder, eve getirirdi. Ben sizin paranızı ödedim, derdi, şimdi dinlenin haydi. Sonra da çıkar giderdi evden. Ben de menkıbeler anlatır, sohbet ederdim o kadınlara...

Padişah mahallelinin söylediklerini düşünüyor, rüyanın hikmetini de anlamaya başlıyordu. İhtiyar kadın Padişah'ın kalbinden geçenleri anlamışçasına devam etti: - Kimin ne dediği hiç umurunda değildi bizim efendinin. Hep en uzaktaki mescitlere giderdi. Arkasında namaz kıldığın imam tekbir aldı mı Kâbe'yi görmeli hatun, derdi, boş ver derleri-desinleri... Bak efendi, dedim bir gün, sen böyle diyorsun ama cenazen ortada kalacak, komşular seni kötü belliyor. O da gün gelip konu-komşuya iş düşmesin diye bahçeye mezarını kazdı. Mezarla biter mi bu iş dedim, seni kim yıkar, kim kefenler?..

Padişahın kalbi duracak gibiydi, gözleri doldu, dudakları titredi: -
Peki o ne derdi?

Kadın başını çevirip padişaha baktı.

- Uzun uzun güler, derdi ki: Allah büyüktür hatun, tasalanma sen.
Hem padişahla vezirin işi ne ki?..

Selden Adam Kurtaran Adam

İnşaatlarda çalıştı, araba yıkadı, su sattı, simit sattı, çay sattı... Ne yapsa olmuyordu. Bin bir ümitle geldiği bu koca şehirde yine işsizdi işte.

Ellerini cebine attı, dilinde bir türkü, gönlünde hayaller, yürümeye başladı. Yağmur çiseliyordu. Köyü geldi gözlerinin önüne, ah çekti, bir sigara yaktı. Yağmur bardaktan boşanırcasına yağıyordu. Türküyü türküye ekledi, sigarayı sigaraya, uzaklara dalıp gitti gözleri. Yağmur hiç yağmadığı kadar şiddetle yağmaya başladı.

Bir yolu olmalı, diye düşündü. Zengin olanlar nasıl oluyordu sanki? Çok mu akıllıydılar, çok mu çalışkan?

Yakınlardaki bir inşaatın üst katına çıktı, bir sigara daha yaktı. Sırılsıklam olmuştu. Caddelerde arabalar yüzüyor, insanlar sağa-sola kaçıyorlardı. Yarını kim bilebilir, dedi, iki saat önce günlük güneşlikti, şimdi sokaklardan nehirler akıyor.

O anda birisinin sel suları içinde çırpındığını fark etti. Belli ki yüzme bilmiyordu. Eyvah, dedi, adam boğuluyor!

Etrafta kimsecikler kalmamıştı. Koşarak aşağı indi, boğulmak üzere olan ihtiyarı kavradı, yüzerek kenara kadar getirdi. Adamı selden kurtarmıştı.

Ertesi gün gazeteler “Yüzyılın Yağmuru” diye manşet attılar. Felaket ne boyuttaydı, hasar ne kadardı, kaç insan evsiz kalmıştı, tekrar böyle

bir yağmur yağacak mıydı? Kimi belediyelere kızıyor, kimi tedbirsizlikten yakınıyor, kimi alınması gereken önlemlerden dem vuruyordu.

Bir gazetede ise, o yağmurda yaşanan bir insan öyküsü vardı: Sel suları içinde kollarıyla kavradığı bir ihtiyarı boğulmaktan kurtaran bir adamın fotoğrafı, üstte bir manşet: “Selden Adam Kurtaran Adam...”

Bir başka gazetenin iki acar muhabiri, ertesi gün seldom adam kurtaran adamı arıyorlardı. Buldular. Kimdi, nereliydi, ne iş yapmıştı, seldom adam kurtarmayı kimden öğrenmişti, ailede seldom adam kurtaran bir başkası var mıydı... Her şeyi sordular, fotoğraflarını çektiler, gittiler.

Selden adam kurtaran adam röportajları ülkede olay oldu. Herkes birbirine seldom adam kurtaran adamı anlatıyor, anneler çocuklarına onun fotoğraflarını gösteriyor, babalar çocuklarının kulağından tutup, yazık sana, diyorlardı, seldom bir adam bile kurtaramadın! Halk caddelerde, otobüslerde, cafelerde, kahvehanelerde, her yerde onu konuşuyor, genç kızlar sevgililerinin seldom adam kurtarıp kurtaramayacağını sorguluyorlar, maçlarda seldom adam kurtaran adam pankartları açılıyordu.

Bir televizyonun çok seyredilen haber sunucusu etrafındakilere emirler yağdırdı: Onu bulun bana, bu akşam, hemen, anlıyor musunuz!.. Ekrana ilk biz çıkarmalıyız onu, haydi iş başına!..

Ve iki-üç saat sonra televizyonda şu anons yapıldı:

“İlk kez bu gece, sadece bu programda... Selden adam kurtaran adam... Sakın kaçırmayın!..”

Adam her akşam bir televizyon kanalındaydı artık. Selden adam kurtarmanın bir sanat olduğunu anlatıyor, seldom adam kurtaran adam kurslarının yakında açılacağını müjdeliyor, kitabını nerede imzalayacağını, ilk konferansın ne zaman verileceğini bildiriyordu.

Nihayet selden adam kurtaran adam albümü piyasaya çıkmak üzereydi, ilk klip için tankerlerle su taşınmıştı ve albümün tanıtımını kendi programında yapacaktı. Evet, kendi programı:

“Selden Adam Kurtaran Adam Show.”

Yıllarca o konferanstan bu konferansa, o programdan bu programa koştu durdu. Selden Adam Kurtaran Adam Seyahat, Selden Adam Kurtaran Adam Kebapçısı, televizyonu, yapım şirketi, sitesi, üniversitesi, marketler zinciri, sakızı, çikolatası...

İhtiyarladığında işlerini oğlu Sel’e bıraktı. Selden Adam Kurtaran Adam Vakfı’nın onursal başkanı sıfatıyla bütün dünyayı gezdi. Selden adam kurtarmaya kabiliyeti olan gençleri keşfedip onlara sahip çıkıyor, konferanslar veriyor, kitaplar yazıyor, yağmur yağdığında şükür duaları ediyordu. Doğduğu şehre Selden Adam Kurtaran Adam Okulu’nu yaptırmaya karar verdiğinde, oğlu Sel karşısına dikilip dedi ki: Baba, her şeyimizin adı Selden Adam Kurtaran Adam. Yeni bir marka lazım bize, okul bunun için iyi fırsat.

Teklifi bir şartla kabul etti: ‘Selden Adam’ okulunun yanına ‘Kurtaran Adam’ hastanesi de yapılacaktı. Oğlu mutluydu, o bir isterken iki markası birden olmuştu.

Şehrin belediyesi bir jest yapıp, hastaneyle okulun tam ortasında, Selden Adam Kurtaran Adam Bulvarı’nın göbeğine heykelini diktiler. Açılış töreninde heykelin üstündeki örtü açılırken, selden adam kurtaran adamın yorgun kalbi bu heyecana dayanamadı, durdu. Selden adam kurtaran adam ölmüştü.

Hikaye bu ya, melekler geldiler, selden adam kurtaran adam olduğu için onu cennete götürdüler. Dünyadaki aksine yüzü hiç gülmüyordu selden adam kurtaran adamın. Daima somurtuyor, bir köşede oturup

öylece pinekliyordu. Bu durum meleklerden birinin dikkatini çekti. Nen var, diye sorunca, içini döktü adam:

- Burada ne selden adam kurtaran adam konferansı var, ne sel, ne de kurtarılacak adam, dedi. Melek gülümsedi.

Hemen bir selden adam kurtaran adam konferansı tertip edildi cennette. Kocaman bir salon, ön sırada enbiyalar, evliyalar, asfiyalar, arkada cennet ahalisi. Sunucu melek kısa ve özlü bir açış konuşmasından sonra adamı takdim etti:

- Şimdi karşınızda selden adam kurtaran adam.

Selden adam kurtaran adam kasıla kasıla geldi sahneye. Keyfi yerindeydi. Mikrofonu eline aldı, tam konuşmaya başlayacaktı ki, sunucu melek geri döndü, selden adam kurtaran adamın kulağına eğilip, aman dikkatli konuş, dedi. Sonra ön sıralarda oturan birini işaret ederek:

- Şu var ya, ön sırada oturan, sağdaki, hayır hayır, onun yanındaki... İşte o Nuh Peygamber...

Derman Kimdedir?

A dam amansız bir derde tutulmuştu. Günden güne eriyip tükenmekte, artık Azrail Aleyhisselam'ın yolunu gözlemekteydi.

Gittiği bütün tabiplerden eli boş dönmüş, çaldığı her kapı yüzüne kapanmıştı. Yemeden içmeden kesilmiş, bir deri bir kemik kalmış, gözleri günlerdir uyku görmemişti. Bir tek, filan yerde bir hekim daha var, dedikleri vakit dizlerine biraz derman geliyor, son bir ümitle gidiyor ama oradan da bir çare bulamıyordu. Bütün hekimler ağız birliği etmişti sanki. Bu hastalığın çaresi yok, diyorlar, başka bir şey demiyorlardı.

Boynunu büküp kaderine razı olmaya çalıştığı sırada Lokman Hekim'i duydu. Kimsenin derdine çare bulamadığı hastalar onun elinden şifa buluyor, ölümün pençesinde kıvrananlar onun ilaçlarıyla yeniden doğmuş gibi oluyorlardı. O hekimlerin hekimiydi.

Adamın ne nefes almaya mecali vardı, ne de yürümeye takati. Dağların ardındaydı Lokman Hekim. Ama ne yapıp-edip, ölüm gelmeden bir de ona gitmeliydi.

Yol azığını, esasını, dostlarının dualarını aldı, yola koyuldu. Mecali kalmayıp yere yığıldığı zamanlarda Lokman'ın şifalı elleriyle iyileşeceğini düşünerek tekrar kalktı. Her adımda dermana biraz daha yaklaştığını hissederek güç-kuvvet buldu. Yaklaştıkça ümidi arttı, Lokman Hekim'e dualar etti, o olmasaydı ne yapardım, diye düşündü, gülümsedi, yürüdü dağlar boyunca.

Lokman Hekim'in kapısına geldiğinde yolculuğunun yedinci günü bitmek üzereydi. Son bir gayretle kapının eşiğine geldi, oracığa yığıldı

kaldı. Lokman Hekim onu içeri aldı, dinlenmesi için yer gösterdi. Adam kurtarıcısının yüzüne güldü, solgun dudaklarını kıpırdatıp, fısıltıyla dualar etti.

Hekimlerin Hekimi adamı muayene etti, sorular sordu, ne olduğunu anlamadığı bir şeyler yaptı. Sabaha doğru hastasını incelemeyi bırakıp alnındaki teri sildi, bir köşeye oturdu, düşünceye daldı. Adam gözlerini aralayıp yalvararak kurtarıcısına baktı. Bir güzel söz bekledi, bir ümit kırıntısı, yaşayacağına dair bir tek söz, bir tebessüm hiç olmazsa...

Oturduğu yerden yavaşça doğruldu Lokman Hekim, hastasının elini tuttu, gözlerini gözlerine dikti. Adam yalvarırcasına bakmaya devam ediyor, gözleri yaşlı, nefesini tutmuş bekliyordu.

- Evlat, dedi Hekimlerin Hocası, senin derdinin dermanı bende yok!

O anda zaman durdu sanki, hasta adam bir ah çekti, boynu yan tarafa düştü.

Öğleye doğru kendine geldi, zorlukla ayağa kalktı, hiçbir şey söylemeden esasına dayanarak kapıdan çıkıp gitti. Nereye gittiğini bilmiyordu, nereye kadar gidebileceğini de... Burada, son ümidini de yok eden bu adamın yanında kalmak istemiyordu, o kadar. Ölüme gidiyordu adam.

Akşamüstüne kadar hiç durmadan yürüdü. Dizlerinde derman tükenince bir ağaca doğru sürünerek ilerledi, sırtını ağaca yasladı. O anda uyku hücum etti gözlerine, direndi. Gözleri kapanırsa bir daha açılmayacak gibi geliyordu. Biraz ilerideki koyun sürüsünü izlemeye başladı. Kuzulara baktı, annesinin etrafında oynayan kuzulara. Gözünün önüne çocukları geldi, gözlerini aralamaya çalıştı. Peh, dedi, Lokman Hekim'miş, güya hocaların hocası!..

Kuzuları seyretmeye koyuldu tekrar. Göz kapaklarını ellerinin yardımıyla açık tutmaya çalışıyordu ki, o da ne, simsiyah bir yılan

kuzularla beraber kara bir koyunun memelerinden süt emiyordu. Gözlerini ovuşturdu, daha dikkatli bakmaya çalıştı, evet yleydi. Adam şaşkınlık ve merakla seyrederken, karayılan kara koyunun memelerinden emeceği kadar emdi, kıvrıla kıvrıla sürüden uzaklaştı, sonra ak bir taşın üstüne emdiği bütün sütü kustu.

Düşündü adam. Bu bir işaret miydi? Belki... lm beklemek, lme gitmekten daha zordu. Sürünerek ak taşın yanına vardı, kararını verdi, yılanın kustuğu sütü içip ölecekti. Taşın üstündeki siyahlaşmış süt birikintisine baktı, bir an durakladı, sonra iiverdi. Lokman'mış, dedi, Lokman!.. Bir daha içti. Gözleri kapanıyordu, engel olmadı gözlerine, kuzulara baktı son kez, başı dönüyordu. Ak taşın üstüne yığılıp kaldı adam.

Güneşin ilk ışıklarıyla gözlerini açtı, etrafına bakındı. Akşam neler olmuştu? Ak taşa ilişti gözü, hatırlamaya çalıştı. lmeyi bile becerememişti.

Ağaca doğru yürüdü, eğilip asasını aldı, dönüp bir ak taşa, bir asaya baktı. Ama ağaca kadar asasına dayanmadan nasıl yryebilmişti? Nasıl olurdu bu? Kendini şöyle bir kontrol etti, nefes alıp verdi, bir başkalık vardı vücudunda, iyi hissediyordu kendini.

Köyüne doğru yürümeye başladı. Yürüdükçe açıldı, açıldıkça kendine geldi, asayı attı. Eskisi gibiydi. Sanki dün akşam sürünerek lme giden adam kendisi değildi. Elindeki ıkını fırlatıp attı, sevinç içinde köyüne, çocuklarına doğru koşmaya başladı.

O anda Lokman Hekim aklına gelince durdu, dönüp geldiği yola baktı, kararını verdi, geri dönüp onu görecekti. Hani benim derdimin dermanı yoktu, hani sen hekimlerin hocasıydın, bak işte sapasağlamım diyecekti. Sen de tabipsin öyle mi, hadi canım!.. Bak bir yılanın zehri... Yok yok, söylemeyecekti nasıl iyileştiğini, bilmesindi o kendini hekim

zanneden adam. Lokman Hekim'le nasıl alay edeceğini düşündükçe dizleri daha bir kuvvetleniyor, adımları hızlanıyor, vücudu biraz daha canlanıyordu.

Lokman Hekim'in evinin önüne gelip durdu. Bu defa başkaydı, eşiğe baktı, kahkaha attı, var gücüyle kapıyı çalmaya başladı. Lokman'mış, dedi bir kez daha, daha hızlı çaldı kapıyı. Lokman kapıyı açtı nihayet, içeriye buyur etti. Adam kapıyı omuzlarcasına girdi içeri.

- Bak, diyordu vücudunu göstererek, oradan oraya zıplıyor, yerinde duramıyor, hey Lokman Hekim, diyordu, bütün dertlerin dermanı varmış sende! Bir de beni muayene etsen, hocaların hocası, hah hah ha...

Lokman Hekim adama yaklaştı, omuzlarından tuttu, dudaklarında belli belirsiz bir gülümseme, tane tane konuşmaya başladı:

- Ah evlat ah, senin derdinin dermanı bende yok dedim, ben nereden bulaydım karayılanı, kara koyunu, kendi rızasıyla nasıl emzirseydim, ak taşın üstüne nasıl kustursaydım...

Adam şaşırmıştı, gözlerini yerden kaldıramıyordu, ellerine sarıldı Lokman Hekim'in, af diledi yüreği yanarak.

Dermanın sahibini bilmişti adam. Gerçek derdi bilmişti...

Bir Ok Attım

Padişah şehzadenin haline baktıkça kahroluyordu. Gün gelip tacını tahtını bırakacağı oğlu böyle mi olacaktı? Ne ok atmayı bilirdi, ne kılıç kullanmayı. Ne devlet işlerine merakı vardı, ne askerliğe. Ne iki çift laf edebilirdi, ne söyleneni anlardı. Kendi halinde aylak aylak dolaşan, çoluk çocukla oynamaktan başka bir şey bilmeyen, zayıf, çelimsiz, beceriksiz bir tipti şehzade. Ama bu böyle devam edemezdi. Ne yapıp edip, bu çocuğu adam etmenin bir yolunu bulmalıydı..

Memleketin en büyük âlimlerinden birini çağırdılar. Padişah:

- Bakasın hoca, dedi, sana bir talebe... Eti senin, kemiği benim! Şehzadeligini bir kenara koyacaksın. Ne yaparsın, nasıl yaparsın bilmem, tam bir padişah gibi yetiştireceksin bu çocuğu. Sana üç yıl müsaade. Oldu ne âlâ, olmadı kelleni alırım!..

Şimdi kara kara düşünme sırası âlime gelmişti. Mümkün değildi bu iş. Üç senede bir fare aslan olurdu, hatta bir kurbağa kartal olurdu belki, ama bu çocuk adam olmazdı! Allah'a sığındı, gününü gecesini şehzadeyi adam etmeye adadı. Ne yaptıysa olmuyordu, bir karış mesafe alamamışlardı. Bir can değil mi hepsi, verip kurtulayım, dedi sonunda, bu çileyi çekmektense...

Günler ayları kovaladı, aylar yılları ve göz açıp kapatıncaya kadar üç yıl doldu. Tam Şehzade'yi Padişah'a teslim etme günü geldiğinde sarayın önüne yüksekçe bir yer yapıldı. Eğitimini tamamlayan Şehzade, oradan halka hitap edecekti. Aşağıda büyük bir kalabalık, merak içinde

şehzadelerini görmek için bekliyordu. Yukarıda ise Padişah, vezirler, saray erkânı ve zavallı âlim konuşmayı dinleyeceklerdi.

Nihayet Şehzade, hazırlanan yüksekçe yerin ortasına kadar geldi. Aşağıdaki kalabalığa baktı, zaten heyecanlıydı, bir kat daha arttı heyecanı. Babası vardı sonra, vezirler, âlimler... Ne yapacağını, ne söyleyeceğini hepten unuttu. Eliyle bir şeyler anlatmak ister gibi garip işaretler yaptı, yutkundu ve sonunda:

- Bir ok attım kebab oldu, deyiverdi.

Birden ortalığı bir sessizlik kapladı. Halk bunun ne demek olduğunu anlamaya çalışıyordu. Saray erkânı şaşkındı, padişah âlime bakıyordu. Kellenin gideceğini fark eden âlim orta yere geldi ve dedi ki:

- Şehzadem öyle uzun sözü sevmez, ne anlatacaksa özlü bir şekilde anlatır. Dediği şu ki, en son ava gittiğimizde kimsenin vuramadığı bir ceylanı ilk atışta yere serdi şehzadem. Sonra da kebab edip afiyetle yedik.

Bu açıklama üzerine Padişah çok memnun oldu, halk alkışlamaya başladı, saray erkânı mutluydu. Olan biten karşısında biraz kendine güveni gelen şehzade, bu kez daha yüksek bir sesle kalabalığa dönüp bağırdı:

- Bir ok attım göl oldu...

Halk alkışlamaya başladıysa da, Padişah'ın ciddiyetini görünce vaveylâyı kestiler. Herkes âlime döndü. Bakalım şehzade bu sözü ile ne anlatmak istiyordu? Herkesin kendisinden bir yorum beklediğini gören âlim yine öne çıktı. Can tatlıydı, bir açıklama yapmak lazımdı. Dedi ki:

- Şehzademin anlattığı şu ki, şehrimize su getiren ırmağın önünü bir kaya kapatmıştı. Şehzadem yayını gerdi, bir atışta kayayı iki parça etti. Böylece bizler susuzluktan kurtulduk.

Bir alkış tufanı daha koptu. Âlim alnındaki terleri sildi. Bu defa da kelleyi kurtarmıştı. Padişah'a bakıp tebessüm etmeye çalıştı. Sonra herkes gibi Şehzade'nin ne söyleyeceğini beklemeye koyuldu. Şehzade durumdan memnundu. İyice coştı, ellerini havaya kaldırdı ve son sözünü söyledi:

- Bir ok attım aşure oldu...

Sessizlik... Sinek uça kanadı duyulacak. Bütün bakışlar yine âlimin üzerinde. Ama o bir açıklama yapmak yerine Padişah'a doğru yürüdü. Önüne varıp diz çöktü. Eliyle kafasını işaret ederek:

- Hünkârım, dedi, işte başım, ferman sizindir. Yalnız şu serseriye bir sorun, attığı ok nasıl aşure olmuş, bir de ben bileyim!..

Kuyruk Dik Olunca

Ormanda bir fare vardı.

Havalı, kibirli, her an bir hayvana musallat olan kuyruğu dik bir fare.

Kuşların yuvasına pislemediği gün maymunun kuyruğunu ısırır, tavşanı korkutmadığı gün tilkinin başını şişirirdi.

Orman hayvanları illallah demişti farenin elinden. Bu böyle devam edemezdi...

Sonunda hayvanlar aralarında bir heyet kurup, aslanı ziyarete gittiler. Ormanın kralı oydu, bir çare bulurdu nasılsa...

Bütün hayvanları topladı aslan. Yaşlı kaplumbağayı dinlediler önce, sonra zürafayı, sonra tavşanı, maymunu, ağaçkakanı, yılanı, hatta diğer fareleri... Sözü en son kedi aldı:

- Saygıdeğer kralım, dedi bıyıklarını burarak, bu işi bana bırakın. Biz onunla ta ezelden düşmanız.

Aslan diğer hayvanlara baktı, ne dersiniz, diye soruyor gibiydi. Olur manasına başlarını salladılar.

Kedi göğsünü gere gere yeni görevinin başına gitti. Herkes olacakları beklemeye koyuldu.

Fare bir ağacın altında, olanlardan habersiz, planlar kurmakla meşguldü. Kuyruğunu dikmiş kendi kendine konuşuyor, sinsi sinsi gülüyordu. Kedi yavaşça yaklaştı arkasından. Doğrusu bu işin bu kadar

kolay olacağını o da beklemiyordu. Avına sessizce yaklaştı, pençesini kaldırdı, o da ne?! Bu farenin ensesinde gözü vardı sanki. Kedinin gölgesini gören fare şimşek hızıyla fırladı. Önde kaçarken bile kuyruğu havada bir fare, arkasında görev aşkıyla yanan azimli bir kedi. Görülmeye değirdi doğrusu.

O köşe senin, bu ağaç benim; o kayalık senin, bu kovuk benim, öyle bir koşturmaca ki!..

Nihayet düz bir ovaya geldiler. Fare sağına baktı, soluna baktı, kaçacak yer yok. Karşıda otlamakta olan bir inek gördü. Bütün kuvvetini toplayıp, ineğin yanına doğru koşmaya başladı. Nefes nefeseydi. Az önceki sıçrayışında biraz daha ağır kalsa, neredeyse dik kuyruğunun ucundan yakalanacaktı. Can havliyle bir yandan ineğin yanına koşuyor, bir yandan da, dur sen, diyordu, bir kurtulayım neler yapacağım sana, dur sen!..

Nihayet ineğin yanına ulaştı fare. Yalvardı, yakardı, beni sakla diyerek. Ne derse desin inek kabul etmiyor, senden az çekmedim, diyordu, ne halin varsa gör!

Türlü diller döktü, ağladı.

- Ben ettim sen etme inek kardeş, diyordu, şu kedi belasından bir kurtulayım, beni sen bile tanıyamayacaksın. Nasıl akıllı-uslu olacağım bir bilsen... Hem bir düşünsene, kuyruğu dik fare ve inek... Asırlar sonra bile bizi anlatacak kitaplar.

Sonunda;

- Peki peki, dedi inek; uzatma da geç şöyle arkama.

Ve farenin üstüne 'şey etti'.

Kedi ovaya vardığında acınacak haldeydi. Ayakta duracak hali kalmamıştı zavallı hayvanın. Hemen sağa-sola bakınmaya başladı.

Dümdüz bir ovaydı burası ve karşıdaki inekten başka kimsecikler yoktu. Belki de bu inek fareyi görmüştür diye düşündü. Son takatini toplayarak ineğin yanına geldiğinde, bir şey sormasına gerek kalmamıştı. Kedi gülmeye başladı.

Manzara şöyleydi: Dümdüz bir ova, bir inek, ineğin hemen arkasında taze 'şey' kümesi, onun içinde dik bir kuyruk...

Yavaş yavaş yaklaştı kedi, kuyruğundan tuttuğu gibi fareyi parçalayıverdi.

Hazreti Mevlâna bu hikayeden üç şey anlamak lazım diyor:

Bir: Sana her 'şey' atan senin düşmanın değildir.

İki: Seni 'şey'den çıkaran herkes dostun değildir.

Üç: Bu kadar 'şey'in içinde kuyruğu dik gezmenin alemi ne?

Kaz Meselesi

Padişah ve veziri iki seyyah kılığında ülkeyi dolaşıyorlardı.

Akşam olup saraya dönecekleri sırada bir derenin kenarında kışın ayazında deri tabaklayan bir ihtiyar dikkatlerini çekti. Yanına gittiler.

Padişahla ihtiyar arasında şöyle bir konuşma geçti.

- Esselamu aleyküm ey pîr-i fani.
- Ve aleykümselam ey serdar-ı cihan.
- Altılarda ne yaptın?
- Altıyı altıya katmayınca otuz ikiye yetmiyor.
- Geceleri kalkmadın mı?
- Kalktık, lâkin ellere yaradı.
- Sana bir kaz göndersem yolar mısın?
- Hem de hiç ciyaklatmadan!

Padişah ve veziri bu tuhaf konuşmadan sonra yeniden saraya doğru yola koyuldular. Padişah hâlâ gülüyor, Vezir ise şaşkınlık içinde konuşulanları yorumlamaya çalışıyordu. Padişah'ın gülüşünden de cesaret alarak soruverdi: - Hünkârım, siz o ihtiyarla ne konuştunuz?

- Ne, anlamadın mı sen konuştuklarımızı?
- Hiç... hiçbir şey anlamadım hünkârım.

- O halde bakasın Vezir, gece yarısına kadar ne konuştuğumuzu öğrenemezsen kellen gider, haberin olsun!

- Başım üstüne hünkârım...

Vezir sorduğuna soracağına pişman olmuştu. Gece yarısına kaç saat vardı ki şurada? Tek çare gidip dere kenarındaki ihtiyara sormaktı. Vezir de öyle yapmaya karar verdi.

Vardığında adamcağız işini bitirmiş, gitmek üzereydi. Telaşla gelen Vezir'i görünce sordu: - Hayrola devletlüm, siz bu saatte buralarda?..

- Bırak şimdi devletlümü, kellem gidecek!

- Hayırdır inşallah, ne oldu ki?

- Padişah'la aranızda geçen konuşma yüzünden! Sen önce şunu haber ver, üzerinde padişahlığını belli edecek hiçbir işaret yokken Padişah'ı nasıl tanıyabildin?

- Ben dericiyim, anlarım. Bu ülkede o deri yeleği Padişah'tan başka giyecek kimse olamaz!

- Ya, demek öyle... Diğer konuşmalar vardı bir de...

İhtiyar adam anlamamış görünerek mevzuyu değiştirdi birden: - Bu sene de kış pek çetin geçiyor ha!.. Hele bu saatlerde...

Vezir ihtiyarın niyetini hemen anlamıştı: - Anlaşıldı anlaşıldı, al bakalım bir kese altın sana! Şu altılar meselesi, neyin nesiydi o?

- Padişah, altı ay yazın ne yaptın ki bu kışta-kıyamette de çalışıyorsun, dedi. Ben de kışın altı ayında da çalışmazsak otuz iki dişimize yetiremiyoruz, diye cevap verdim.

- Peki geceleri kalkmadın mı, ne manaya geliyordu?

Yaşlı adam mevzuyu yine değiştirdi:

-Allah Allah... İnsan yaşlandıkça her şeyi nasıl da unutmaya başlıyor.

Vezir tekrar atıldı:

- Zeki adamsın vesselam! Şu keseyi de al, ama biraz çabuk ol!

- Hay Allah, bak birden hatırlayıverdim şimdi... Padişah, geceleri kalkmadın mı derken, çoluk-çocuğun yok mu diye sordu. Ben de var ama hepsi kız oldu, kocaya gittiler, dedim.

Öğreneceklerini öğrenen Vezir, ihtiyarın zekâsına bir kez daha hayran oldu. Rahat bir nefes alıp, tam sarayın yolunu tutacağı sırada birden aklına geldi: - Bir de kaz meselesi vardı baba, o neyin nesiydi?

İhtiyar derici bir taraftan toparlanırken gülerek cevap verdi: - Var git devletlüm, onu da sen düşün artık...

Sen Geldin

*Dostu kande bulasın sende durmak ile sen
Ol imaret eylemez sen viran olmayınca.*

Yar hasretiyle ciğerleri parça parça olmuş bir aşık, gönlünde onun hayali, gözlerinde yaş, gelip durmuş maşukunun kapısında. Yüreğini parmaklarının ucuna latif bir eldiven gibi takıp, yavaşça çalmış kapıyı, beklemeye koyulmuş.

Arada sadece bir kapı varsa sevgiliye kavuşmak için, o kapının önünde bekleyenin resmini sözlüklerde hasret kelimesinin karşısına ilıştıriverseler, hasretin ne olduğunu anlatmak için kelimeye hacet kalmazdı.

Düşünsenize, birazdan kapı açılacak, o görünecek, ayaklarının dibine atacak aşık kendisini, şiirler okuyacak, boynunu bükecek, susacak, anlatacak yokluğunun ızdırabını. Ağlayacak, sonra gözlerine, “her güzelde seyrettiğiniz o güzel işte karşınızda” diyecek. Ay ışığını ezber bilen gözler doyasıya seyredecek güneşini, daha neler neler...

Uzun sözün kısası, gönül bin parçaya, her parça bin hayale bölünmüş, her hayal binlerce ümide... Aşık perişan, aşık mahzun ve nihayet içerden bir ses:

- Kim o?

Kavuşmanın heyecanı, hicranın azabıyla kapı önünde asırlarca beklemekten eşiğe dönen aşık, beklediği sesi duyunca sevinçle

haykırmış:

- Ben geldim.

İçeriden bütün vuslat hayallerini yerle bir eyleyen sesi duyulmuş sevgilinin:

- Gelen sen isen, var git, biraz daha yan öyle gel!

Bu cevap karşısında aşığın düştüğü hali sizin muhayyilenize bırakıyor, “aşık, aradaki tek engelin o kapı olmadığını kesin anlamıştır” diye not düşmekte fayda görüyorum.

Açıldığı vakit sevgilisiyle kavuşacağı ümidiyle beklediği kapıdan, boynunu büküp âh u figan eyleyerek dönmek zorunda kalan aşık, çöllere vurur kendini. Ayağındaki nalından gönlündeki aşka kadar, kendisine ait olduğunu zannettiği şeylerin hiçbirisinin aslında kendisinin olmadığını anlar ilkin. “Ben” sözünü unutmak için maşukunun ismini söyleye söyleye dolaşırken çölleri, kendisinin bir başkası olduğunu hissetmeye başlar.

Bir şeye sahip olmak için ondan vazgeçmek gerektiğini idrak ettiğinde, önce ayaklarının sevgilinin ayaklarına ne kadar benzediğini fark eder, sonra gönlünün sevgilinin gönlüne büründüğünü. Kuşların, rüzgârın, ayrılığın, gecenin, kum tanelerinin, sessizliğin ve en son her şeyin sevgilisinin adını mırıldanmakta olduğunu seyredince kendi adını unuttur, her azasının sevgiliye türküler yakan bir dil olduğunu anlayınca da, neyi unuttuğunu hatırlamaz olur.

Yüzünü yıkamak için eğildiği suda sevgilisini görünce, kuşların, gecenin, rüzgârın, ayrılığın, kum tanelerinin, sessizliğin ve her şeyin birer damla olduğu o suyla yıkar yüzünü, düşer yollara...

Ayaksız yürüdüğü yollardan geçerek tekrar gelir dostun eşğine. Elleri göğsünde bağlıyken çalar kapıyı ve içerden bir ses gelir:

- Kim o?

Önce göz olup seyrederken kapıyı, duyduğu sesle beraber kulak kesilir bütün vücudu, sonra dil olur , seslenir:

- Sen geldin...

Ve ardına kadar açılır kapılar...

Bu, aslında maşukun kendisine kavuşmasının hikayesidir. Aşıқта kendisinden eser kaldığı müddetçe vuslat mümkün değilse eğer, aralanan kapının arkasında duran kapıyı çalandan başkası olamaz. Ben'i terk edebilen aşık için, değil kapı aradaki dağlar, denizler bile ayrılık sebebi değildir. O kendisinden soyundukça sevgiliyi giyinmenin hazzını tatmıştır. Zevklerini, isteklerini, ümitlerini, hatta yürüyüşünü, bakışını, konuşmasını, tebessümünü bile sevgilinininkilerle takas ederek başlamıştır işe. Kendinde kendisinden eser kalmayınca kadar devam etmiştir bu alışsız gibi görünen veriş. İhsandan doğan aşk diye bahsederler karşılığı olan aşktan; ve ihsan bitince aşkın da biteceğini anlatırlar. Bu ihsanın bir buse olmasıyla birkaç köşkle birkaç huri olması arasında hiç bir fark yoktur.

Önce kaş olur, göz olur, sonra yırtılır perdeler senin tükendiğin demde, senden geriye bir o kalır. Aşk o zaman aşktır. Mecnun'a adını sorduklarında, Leyla, demiş. Nereden geliyorsun? Leyla. Aç mısın? Leyla. Başka bir şey bilmez misin? Yine Leyla, hep Leyla... Marifet can için sevgili aramakta değil, sevgili için can taşımaktadır ve bütün soruların cevapları Leyla olmadan, mecnunluk sırrına Leyla kadar ıraktadır cümle Kayslar...

Onu da Sen Ağırta

İbn-i Asfur'un hikayesini hatırlar mısın?

Sen hiç ayakkabılarından özür diledin mi?

Duyduğun bir söz kaç gece böler uykularını?

Ağlayan bir çay bardağı gördün mü hiç?

Toprağın üzerinde basacak yer bulamadığın oldu mu?

Sahi, sen kıyafetlerine hiç teşekkür ettin mi?

Gecenin bir yarısı şimdi, balkondayım yine, yazıyorum. Kendime böyle sorular sorup, cevaplar arıyorum. Karşı evin terasından bir ses geliyor sanki: “Önce hikayeni anlat!” Söz dinliyorum.

Günahkâr bir adamdı. Ayık gezmezdi. Bütün bir köy halkı yaka silkiyordu adamdan. Ölse de bir kurtulsak, diyorlardı.

Bir karısı vardı bu adamın, bir de kendisi. Hiç çocukları olmamıştı. Köy halkı böyle bir adamın zürriyetinin olmadığına memnundu. Kadın ise adamının haline üzülse de ses çıkarmazdı, çıkaramazdı. Otuz yıldır evliydim, döverdi, kızardı, her gün biriyle kavga ederdi. Ama kocasıydı işte, evinin erkeği idi.

Adam iyice yaşlanmıştı artık. Öksürük nöbetleri uykusunu bölüyor, iki basamak merdiven çıkarsa nefes nefese kalıyor, titreyen elleriyle sigarasını zor sarıyordu. İyice zayıflamış, zaten kısacık olan boyuyla bir çocuk gibi kalmıştı. Kadıncağz ellerini açıp dualar ediyor, ahir ömründe olsun şu adamın hali biraz düzelsin diye yalvarıyordu Allah'a...

Adam bir sabah evden çıktı, fakat ertesi sabah oldu, dönmedi. Tan yeri ağarırken kadın aramaya çıktı kocasını. Kim bilir yine nerede sızıp kalmıştı! Köyün üst tarafındaki çeşmenin başına gitti önce, orada içerdi adam, bulamadı. Yakındaki tarlaları aradı, köyün dört bir yanına baktı, yoktu. Eve gelmiştir belki diye koşarak geri geldi, hayır, dönmemişti. Güneş inmek üzereydi, bir acele abdest aldı, namaza durdu. Duası bitmek üzereydi ki, kapının çalındığını duydu.

Kocasıydı gelen. Adamın yüzü sapsarı kesilmişti. Öksürüyor, eliyle göğsünü işaret ediyordu. Kadın koluna girdi kocasının, güç-bela sedire kadar taşıdı. Uzandı adam, karısının yüzüne baktı, ağlıyordu. Doğrulamak ister gibi yaptı, hakkını helal et diyecekti, lafının sonunu getiremedi, başı yastığa düştü. Ölmüştü...

Kadıncağz kocasının başında epey bir ağlayıp feryat etti. Biraz kendine gelince gözlerini sildi, yemenisini bağladı. Kalktı, imamın evine gitti.

- Hocam... diyebildi hıçkırarak, bizimki...

Söyleyemiyordu, ama İmam Efendi durumu anlamıştı. Kadının yüzüne baktı, köylü ne der diye düşündü, bocaladı.

- O mendebur bir kez bile caminin kapısından içeri girmedi, kaldırmam onun cenazesini, deyip kapıyı kapattı.

Kahroldu kadın. Nereye gitsem, ne yapsam diye düşündü. Kimseleri yoktu ki, çaresiz eve döndü. Yıkadı kocasını, sandıktan çıkardığı beyaz bir çarşafa sardı, omuzuna aldı, mezarlığın yolunu tuttu.

Caminin köşesinden dönerken, muhtar ve köylülerin kendisine doğru gelmekte olduğunu gördü. Bir kez daha düğümlendi boğazı, cenazesi omuzundan kayarken, dizlerinin üstüne çöktü, ellerini yüzüne kapatıp ağlamaya başladı.

Hışımınla yaklaştı muhtar:

- Onu nereye götürüyorsun, dedi, mezarlığa gömeyim deme sakın! Sağlığında biz çektik, bir de ölülerimiz çekmesin o herifin elinden...

Kadın gözlerini çarşafın üstüne dikmiş, öylece duruyordu. Birden bağırmaya başladı, delirmiş gibiydi sanki. Kalabalık yanından korkuyla uzaklaşırken, cenazesini tekrar yüklendi, köyün dışına doğru yürümeye başladı.

Kan ter içinde kalmıştı kadın, artık adım atacak hali yoktu. Kendi kendine;

- Şuracığa gömeyim adamımı, dedi, kimseler rahatsız olmaz burada...

Tam o anda bir ayak sesi duydu, irkildi, bir çobandı gelen. Kadıncağz her şeyi olduğu gibi anlattı. Üzüldü çoban, gözleri doldu.

- Dert etme, dedi, ben yardım ederim sana.

Bir çukur kazıp cenazeyi gömdüler. Çoban başucunda durdu mezarın, ellerini açtı, dua etti. Birkaç çiçek buldu kadın, toprağın üstüne serpti. Çobana dualar ederek evine döndü. Yorulmuştu. Camın kenarına oturup uzaklara daldı. Uyuyup kaldı oracıkta.

Ertesi sabah imamın kapısını telaşla çaldı Muhtar. Bir yandan tokmağı vuruyor, bir yandan da “İmam Efendi, İmam Efendi...” diye bağırıyordu. İmam korkuyla açtı kapıyı.

- Bir rüya gördüm, dedi Muhtar, hocam o berduş, o serseri adam cennetteydi, bana gülüyor, hakkım sana bile helal olsun, diyordu.

Rüyayı duyan İmam'ın benzi attı, kendisi de hemen hemen aynı rüyayı görmüştü. “Gel hele, içeri gel..” demeye kalmadı ki, köyün delisini gördüler. Koşarak geliyor, bir yandan bağırıyordu:

- Demedim mi ben, demedim mi size, rüyamda gördüm, rüyamda...

Birkaç köylü daha benzer rüyalar gördüğünü söyleyince, kadının yanına gitmeye karar verdiler. Özür dileyecek, kendilerini affettirmeye çalışacak, bu arada işin aslını öğreneceklerdi. Bir şeyler olmuştu ama neydi?

Eve vardıklarında kapıyı açan kadın şaşkındı. Kapıyı yüzlerine kapatacak oldu, yapamadı. Gelenler olan biteni anlatıp özür diledi, cenazeyi nereye defnettığını, neler olduğunu sordular. Kadıncağz her şeyi anlattı, can kulağı ile dinlediler ve çobanı bulmaya karar verdiler.

Bir yandan yürüyor bir yandan aralarında konuşuyorlardı: Bu çoban bir evliyaydı herhalde, belki de Hızır'dı, aslında ölen adam da o kadar kötü bir adam değildi.

Tarif edilen yere geldiklerinde çoban koyunlarını otlatıyordu. Gelenleri görünce ayağa kalktı, hayırdır inşallah, dedi. Oturdular, onlara süt ikram etti, konuşmaya başladılar. Çoban söylenenlerden hiçbir şey anlamamıştı, cenazeyi nasıl defnettiklerini anlattı.

- Ben garip bir kulum, dedi; cenazeyi defnettik, başucunda durup bir dua ettim sadece, hepsi bu...

Merakla nasıl bir dua ettiğini sordular, çoban da söyledi:

- Allahım, ben dağda koyunlarımı otlatırken kulların gelirler yanıma, selam verirler. Senin selamınla gelen senin misafirindir der, ağırlarım. Süt ikram eder, azığımı paylaşıyorum. Şimdi de ben sana bir misafir yolluyorum, onu da sen ağırla...

İbn-i Asfur'un hikayesini hatırladınız mı şimdi?

Günahkâr bir adam İbn-i Asfur. Bir gün çarşıda dolaşırken çocukların bir kuşa eziyet ettiklerini görmüş hani. Parasını ödeyip kuşu almış, azat etmiş. Öldüğü vakit komşularından biri onun cennette olduğunu görünce şaşırıp:

- Nasıl oldu, demiş, siz günahkâr bir adamdınız?

- Ben bir kuşu Allah rızası için azat etmiştim Allah da beni cehennem ateşinden azat etti, diye cevap vermiş.

İbn-i Asfur, yani “Kuşun Oğlu.”

İnsan yaratılmışlara nasıl davranırsa, yaratılanların Rabbi öyle karşılık veriyor galiba. Sadece insanlar-hayvanlar değil, canlı-cansız her şey, yaratılmış ne varsa...

“Merhamet etmeyene merhamet edilmez” diye bir hadis-i şerif hatırlıyorum şimdi. Gel de uyu uyuyabilersen.

Yaradan’dan gafil, üstüne bastığım zamanlar için topraktan özür dilerim.

Bir daha çay bardağını masaya sert bırakmayacağım, incinmesin.

Elbiselerim nerede sahi, örtüyorlar beni, kışın soğuktan koruyorlar, yazın sıcaktan, teşekkür etmeliyim onlara.

Ayakkabılarım beni bunca zamandır taşıyorlar, bir kez bile ah etmediler.

Saat gecenin üçü olmuş. Bir türkü çalıyor radyoda:

Gönül çalamazsan aşkın sazını

Ne perdeye dokun ne teli incit...

Türküler bu işi biliyorlar. Ürperiyorum birden.

Karşı terasta biri mi var, ne?..

İstemeyi Bilmek

Bir parktaki iki kör dilenciden bahsederler. Beş-on metre arayla oturup dilenen iki kör dilenci. Birisi ellerini açıp, köre yardım edin, köre yardım edin, diye seslenir, diğeri boynuna bir yazı asmıştır: “Bahar ne kadar güzel ama ben körüm.”

İnsanlar birinci dilencinin önünden yüzüne bile bakmadan geçerken, diğesine avuç avuç para verirler.

Bütün şartlar aynı olmasına rağmen üsluptaki farklılık neticeyi nasıl da değiştiriyor değil mi? Bir düşünün, çok kolay elde edebileceğimiz halde, istemeyi bilmediğimiz için nelerden mahrum kalmışızdır.

İstemeyi bilmek çetin mesele...

Timur’un Semerkand ve Buhara’yı fethettiği günlere gidelim.

Çetin bir savaşın neticesinde alınmıştır bu güzeller güzeli iki şehir. Padişah savaşın yorgunluğunu daha üzerinden atmamıştır ki, İranlı meşhur şair Hafız’ın bir şiirini duyar: “O Şirazlı Türk güzeli gönlümü öyle aldı ki

Semerkand ve Buhara’yı onun bir tek kara benine bağışladım gitti.”

Timur, küplere biner, öfkeyle bağırır:

- Tez bulup getirin bana o şairi!..

Üstü-başı perişan, saç-başı dağılmış Hafız’ı Timur’un huzuruna çıkarırlar. Padişah hışımına yürür şairin üstüne: - Bre şair, bilmez misin, biz buraların fethi için ne kadar savaştık! Bunca müslüman kanı

döküldü. Sen kalkmış Semerkand'ı, Buhara'yı bir güzelin kara benine bağışlıyorsun. Bu ne cömertlik böyle?!

Korku içindeki Hafız, yırtık elbiselerini, perişan halini gösterir.

- Hünkârım, der, kulunuz bu yüzden bu halde ya...

Timur gülererek yanındakilere seslenir:

- Şu cömert şaire bir kese altın verin!

İşte üslup dostlar, işte netice...

Ya şair Ebu Dülâme ile halife Mehdi arasında yaşanan hadiseye ne demeli?

Ebu Düllâme Abbasi hükümdarlarına çok güzel bir kaside yazınca, Halife: - Çağırın şairi gelsin, der, ihsanda bulunalım...

Şairi çıkarırlar huzura. Halife sorar:

- Kasiden çok güzel olmuş, caize olarak ne istersin?

Şair şöyle bir etrafındaki kalabalığı süzer ve der ki: - Sultanım, kulunuz bir av köpeği ister.

Herkes şaşkındır. Sen sultanın huzuruna çık, dile benden ne dilersen desin, bir av köpeği iste! Olacak iş mi bu?

Halife:

- Verdik gitti, der şaşırarak, istediğin av köpeği olsun.

Şair kapıya yönelmiştir ki, bir ara dönüp sorar: - Fakat efendim, ava ne ile gideceğim?

- Haklısın, der Halife, bir de at versinler.

Bir-iki adım atan şair tekrar geri döner, boynunu büker: - Şey, efendim, ata nasıl bineceğim?..

Güler Halife:

- Doğru, güzel bir eyer takımı da versinler.

- Efendim, ata kim bakacak?

- Bir de seyis versinler...

Bir-iki adım daha atar bizimki:

- Sultanım, diyecektim ki, bu seyisi nerede yatırayım?

- Bir de köşk versinler.

Şair tekrar döner geriye:

- Bu kadar insanı bu köşkte ne ile geçindireyim?

- 1000 altın da harçlık versinler...

Ebu Düllâme bir kez daha geriye dönecektir ki, halife Mehdi ondan önce davranır: - Bak şair efendi, masraf idaresine bir kethüda, hesap tutmaya da bir kâtip istersen av köpeğini geri alırım ha!..

Semer kand'dan İstanbul'a uzanalım şimdi de.

Sultan Mahmut Üsküdar sırtlarında dolaşmaya çıkmıştır. Kalabalığın arasından bir çocuğu çağırır, kesesinden çıkardığı bir altını uzatır. Çocuk almak istemez. Padişah sebebini sorar. Çocuk der ki: - Ailem bu altını nereden bulduğumu sorarlar, hırsızlık yaptım zannederek döverler beni.

Şaşırır Padişah:

- Evladım, benim verdiğimi söylersin sen de.

- O hiç olmaz sultanım. Padişahın verdi mi bir tek altın vermeyeceğini onlar da bilirler...

Dedik ya üslup önemli, istemeyi bilmek zor iş. Çocuk mu? Kesenin tamamını almış tabii ki...

Şimdi diyebilirsiniz ki, istemeyi bilmekle her şey bitiyor mu? İşin bir de nasip tarafı var elbet. Her şey tamam, bütün şartlar hazırdır,

istemenize bile gerek yoktur ama nasip tıkanmıştır bir kere...

Üsküdar'dayız yine. Bir Ramazan günüdür. Sultan Mahmut bu kez halkın kendisini tanıyamayacağı bir kıyafetle dolaşmaktadır. Bir ayakkabıcı dükkânından gelen ses dikkatini çeker padişahın. İhtiyar bir adam elindeki çekici boş örse vururken şöyle mırıldanmaktadır: - Tıkandı da tıkandı, tıkandı da tıkandı...

Sultan Mahmut selam verip içeri girer:

- Hayrola baba, nedir tıkanan?

İhtiyar elindeki çekici boş örse vurmaya devam ederek: - Sorma be evlat, der, tıkandı da tıkandı. Kırış kırış alnı, bembeyaz sakalıyla nur yüzlü bir ihtiyardır bu. Bundan iki-üç sene önceydi evlat, bir rüya gördüm. Çok büyük bir şadırvan vardı. Her tarafında irili-ufaklı çeşmeler... Kiminden oluk oluk su akıyor, kiminden damla damla, kiminden iplik gibi. Nedir bu, diye sordum. Nasip çeşmesi, dediler. Oluk oluk akan padişahın nasibiymiş, diğeri filan sadrazamın, öteki bilmem kimin... Gözüm bir çeşmeye takıldı o sıra. Arada bir tek-tük damlalar düşen bir çeşmeydi bu. Bu kimin, dedim. Senin çeşmen, dediler.

İhtiyarı dinliyor görünse de, gülmesini zor tutuyordu Padişah: - Eee?..

- Oradan bir odun parçası buldum, çeşmenin ağzını açmak için zorlarken, odun kırılıp iyice tıkamasın mı çeşmeyi!.. Damla düşmez oldu. O günden beri böyleyim işte evlat.

Elindeki çekici örse vurmaya devam etti ihtiyar adam: - Tıkandı da tıkandı...

Padişah sevmiştir bu tuhaf ihtiyarı. Saraya döndüğünde bir hindi dolması hazırlatır. İçinde çil çil altınlar olan bir hindi dolması. Dükkânı tarif edip hindiyi gönderir, neticeyi beklemeye başlar.

Tıkandı Baba sevinir hediyeı görünce. Nihayet nasibim açıldı, der. İftara az bir zaman kala bu hindiyle bir iftar etmektense bunu satar, üç günlük yiyecek alırım, diye düşünür. Hindiı üç-beş akçeye satar.

Hadiseı duyan Sultan Mahmut, gülmeye başlar, adamlarına yeni bir emir verir: - Hemen bir tepsi baklava hazırlayın, her dilimin içine bir altın koyup götürün ihtiyara...

Tıkandı Baba, hindiı sattığı komşusuna baklavayı da birkaç akçeye satar. Mutludur artık, nihayet nasibi açılmıştır işte. Padişah ise ihtiyarın saflığına kızmaya başlar: - Getirin bana o ihtiyarı!

Tıkandı Baba Padişah'ın huzuruna getirilir. Olanı-biteni bir bir anlatır padişah. İhtiyar adam çok üzölür. Ellerini dizlerine vurarak dövünmeye başlar: - Tıkandı da tıkandı, tıkandı da tıkandı...

Onun bu halini gören Sultan Mahmut bir kez daha merhamete gelir. Vezirine işaret eder. Hazine dairesinden bir altın sandığı, bir de kürek getirilir. İhtiyar küreğı sandığa daldırıp çıkartacak, küreğın içindeki altınlar onun olacaktır.

Tıkandı Baba sevinir, Padişah'a dualar ederek heyecanla sandığa daldırır küreğı. Sandıktan çıkardığında ise oracığaya yığılır, bayılıverir. Zira heyecandan küreğı ters daldırmıştır Tıkandı Baba. Ve küreğın sırtında tek bir altın vardır!

Sultan Mahmut nasipsizliğin deyimi olarak kalacak olan sözünü orada söyler işte: - Vermezse Mabud, neylesin Mahmut...

Nasip deyince akan sular duruyor. İstemeyi bilmek başlı başına bir sanat. "Kemalât yolunda gün gelir istememeyi bile istememek gerekir" diye bir söz hatırlıyorum.

Bir gün cümle isteklerden kurtulup, bu sözün hakkını da veririz belki. Ama şimdi, merhum Üstad'a bir Fatiha gönderip, şu beyti yaşamanın vaktidir galiba: *Verirler ben acizim sen büyüksün dedikçe*

Verenin şanı büyük sen iste istedikçe.

Söz, Aşkın Parça Buçuğu

Sözsüz konuşabilmek güzel şey olsa gerektir. Susmak ve anlamak, susarak anlatmak güzel şey. Kelimeler elbette konuşabilmemiz için var. Ama sükûtin bir ihtişamı yok mu sizce de?

Hani iki talebesi bir Allah dostunu ziyarete giderler. Ahir ömründe bize bir sohbet, bir nasihat eder ümidiyle. Otururlar saatlerce, ne bir tek söz, ne bir sohbet... Canı sıkılır iki arkadaşın. Müsaade isteyip kalkarlar. Kapıya geldiklerinde aralarında konuşmaktadırlar, üstadımız niye sohbet etmedi, diyerek. Fısıldaşmaları duyan evin hanımı seslenir arkalarından:

- Yazık size, hiçbir şey duymadınız öyle mi? Oysa o neler anlattı size...

Susarak anlatmak zor şey galiba, susulanları anlamak zor şey. Hazreti Mevlâna talebelerine sohbet ederken, Allah'ı tanıyan susar, der. Talebelerden birisi o günden sonra hiç konuşmaz olur. Günlerce sükût edip oturur kendi halinde. Bu durumu fark eden Mevlâna, niye sustuğunu sorar genç adama. Efendim siz demiştiniz ki, Allah'ı tanıyan susar, ben onun için... Güler Mevlana:

- Öyle değil, der, Allah'ı tanıyan Allah'tan gayrısına susar. Onun konuştuğu Allah olur artık, ondan konuşan Allah olur.

Bu meselenin özünü idrak etmek bize uzak belki. Ama daima susup, bakışlarıyla insanların halini değiştiren bir güzeli tanıyanlar anlayacaktır ne demek istediğimizi. Kitaplarda nice içinden çıkılmaz meseleler vardır ki, sözün anlatamayacağını fark edince bir mısra yazarlar: "Tatmayan

bilmez.” Tatmayan nasıl bilsin ki? Tadanlar da konuşmazlar nedense. “Aşık susarsa, arif konuşursa helâk olur.” denmesi bundan olsa gerektir.

Vaktiyle gül kokulu meclislere aşına bir derviş, memleketinden uzaklara gitmek zorunda kalmış. Ruhu beden gurbetinde mahpus olan insan, bir de bedeniyle gurbete giderse siz düşünün halini! Ne halden anlayan bir dost, ne kapısını çalabileceği bir yaran, ne aynı dilden konuşabildiği bir yoldaş...

Böyle zamanlarda daha bir özlenir arkada bırakılanlar, daha bir iç yakar muhabbetin iştiyakı...

Derviş, bir gece vakti yalnızlığın ne menem bir şey olduğunu iliklerine kadar duyarak yürürken, yanından geçmekte olduğu evden gelen bir kokuyla sendelemiş. Bir muhabbet, bir neşe, bir tanıdık his... Eve doğru yürümüş. Bahçe kapısından içeri süzülünce kalbinin atışları hızlanmış, muhabbet kokusu bir başka yakmış içini, ayakları bedenini taşıyamaz olmuş. Kapının önüne gelip oracıkta boynunu büküp beklemeye koyulmuş.

Kapı aralandığında, karşısındaki hiç tanımadığı ama ezelden aşına olduğu kişiye sarılmamak için zor tutmuş kendisini derviş. Susmuş ve beklemeye koyulmuş. Tebessüm ederek içeri dönen ev sahibi, elinde ağzına kadar su dolu bir kâse ile geri gelmiş. Bu kez yüzünde bir hüznün, gözlerinde mahcubiyet, dudaklarında sükût...

Kapının önünde mahzun bekleyen derviş başını hafifçe kaldırıp kâseyi görünce, hemen yanı başındaki gülün bir kırmızı yaprağını koparıp, zarafetle bırakmış suyun üstüne... Ne su taşmış, ne de ağırlaşmış kâse gül yaprağıyla. Kâsenin oracığa bırakılmasıyla birbirlerine sarılmış iki ebed dostu.

Bu başka bir lisan galiba. Sadece ehlinin bildiği, ehil olmayanların ise sadece hakkında konuştukları bambaşka bir lisan. Tevekkeli

dememiş “Bilen söylemez, söyleyen bilmez.” diyenler.

Susmak zor iş belli ki. Alemlerin Efendisi “Susan kurtulur.” buyurmuşlar. Haydi dilinizi susturmayı başardınız diyelim, ya kalbin susması... Bir de kalp var. Marifet onu susturmakta.

Peki o nasıl olacak? Kalbe sizin iradeniz dışında bir tek hissin bile gelmemesi... “Tatmayan bilmez.” vesselam.

Rüya

Kapatın gözlerinizi. Şöyle dizlerinizin üzerine oturun. Ellerinizi göğsünüzün altında birbirine bağlayın. Gözleri açmak yok ama. Boşverin nedeni-niçini. Başınız sol omuzunuzun üstünden kalbinize doğru bükülsün haydi. Şimdi düşünün, bir Allah dostunun huzurundasınız. O asla tarif edemeyeceğiniz kokuyu duyuyor musunuz?

İçeride sizden başka yedi-sekiz kişi daha var. Bakışlarınız öne doğru düşmüş. Sanki bir siz varsınız, bir o. Başınızı kaldırıp etrafa bakmaya çekiniyorsunuz. Sessizlik müthiş. Siz hiç konuşmuyorsunuz, fakat kalbiniz hiç susmuyor. Bir yandan şükrediyorsunuz, bir yandan layık olamayışın mahcubiyetiyle kızarıyor yüzünüz. Bu bir lütuf.

Allah dostu girişte hemen sağda oturmuş. Sol kolunun altında biraz yüksekçe bir yastık var. Yastığın arka kısmında bir gül demeti. Sağ yanında gümüş bir şekerlik. Çayını yudumluyor. Sol işaret parmağını sol kaş ucuna dayamış. Görünüşte burada, bu odada ama aslında başka bir yerde gibi. Yalnızca onun görebildiği bir şeyleri seyreder gibi...

Bir ara başınızı kaldırıp bakıyorsunuz. Ayak parmaklarının arasındaki pamuklara takılıyor gözünüz. Kapının önünde pür-edep duran biri var. Bir ara ona bakıyor göz ucuyla. Anlıyor adam. Bu başka bir dil olmalı. Adam yaklaşıyor. Şekerlikten üç şeker alıp adamın avucuna bırakıyor. Bir şeyler söylüyor.

Şimdi sesini duyuyorsunuz, aman Allahım... Sözler hacim kazanıyor dudaklarında. Bu kelimeler o an yaratıldı sanki. Hafifçe tebessüm ediyor. Bakışlarınızı kaçırıp, sehpanın arkasına biraz daha

saklanıyorsunuz Şimdi. Daha önce tebessüm eden birini hiĒ görmemiŐ olduĒunuzu düşünüyorsunuz. OkuduĒunuz bütün menkıbeler kalbinize hcm ediyor.

O ellerini birbirine kenetliyor. Odaya ondan yayılan, dalga dalga yayılan tevazu... Bakışlarını yerden kaldıramıyor gibi. Sanki mahcup bir ifade var yüzünde. Siz biraz daha saklanıyorsunuz yanınızdakinin arkasına doĒru. Ne zamandır burada olduĒunuzu düşünüyorsunuz. Bir cevabınız yok. Burada, bu anda ruhunuzu teslim etmek istiyorsunuz. Göz ucuyla bakıyorsunuz. O aynı halde. Edebin, tevazunun tarifi ondan önce nasıl yapılıyordu acaba, diye soruyor içinizde bir ses.

Gözlerini kapatıyor birden. Sanki bir Şeyler őkleyecek. Sol elini saĒ avucunun içine alıyor. Kapıdaki adam bir tepside çay bırakıyor saĒ yanına. Bakışları yerde hâlâ. Başını kaldırıp tebessüm ediyor. HoŐgeldiniz, diyor, kainat o sözden ibaret kalıyor. Fısıltıyla hoş bulduk demeye çalıŐıyorsunuz. Ama dudaklarınız sizi dinlemiyor. Ne dediĒinizi, nasıl dediĒinizi bilmiyorsunuz. Onun elleri kenetli hâlâ. Parmaklarına takılıyor gözünüz. Dikkatinizi toplamaya çalıŐıyorsunuz. SylediĒi hiĒbir Şeyi unutmamalıyım, diyorsunuz. O sohbete devam ediyor. Bundan önce söylediklerini düşünüyorsunuz, sahi ne demişti? Aklınızda hiĒbir Şey yok. Vazgeiyorsunuz hatırlamaya çalıŐmaktan. Orada olmanın hazzına bırakıyorsunuz kendinizi.

O anlatmaya devam ediyor, niyetten bahsediyor. Söz veriyorsunuz kendinize. Her sabah evden çıkarken... nasıldı o cümle? Hatırlamaya çalıŐıyorsunuz, kalbiniz susmuyor. Ellerini arkadan baĒlamıŐ bir adam geldi, diyor. MahŐeri düşünüyorsunuz. Onu çıkartıp asfalta koydu... AĒlamaklı oluyorsunuz birden, kalbinizi bildiĒini biliyorsunuz, kalbiniz bunu bilmiyor. Mahşerde nasıl tanıyacak bizi, diyor.

Sus diyorsunuz iinize, susmuyor. O ayından bir yudum daha alıyor. Kalbinizdeki o ses baĒırmaya devam ediyor: Milyarlarca insanın

içinde bizi nasıl bulacak? Bir kutuyu tarif ediyor o sıra. Yüzünüz kızarıyor. Halının altına girmek istiyorsunuz. Başınız omuzlarınıza gömülü ama size baktığını biliyorsunuz. Ses devam ediyor: Mahşerde nasıl tanıyacak bizi?

Ani bir sessizlik... O birden susuyor. Siz kalbinizi söküp atmak istiyorsunuz. Sessizlik müthiş. Yeniden tane tane anlatmaya başlıyor:

Bir adam vardı. Garip, kimsesiz bir adam. Bağ-bahçe işleriyle uğraşır, sebze-meyve yetiştirirdi. Şehir pazarı oldu mu, mahsulünü devesine yükler, satmaya götürürdü. Nehrin üstündeki köprüden geçer, pazara gelirdi. Akşama kadar satabildiğini satar, satamadığını devesine yükler, evine dönerdi. Bir gün adamın devesi yavruladı. Artık pazara giderken yavru deveyi de yanlarına alıyorlardı. Köprüden geçerken yavru deve nehre yuvarlanıp öldü. Annesi orada feryat edip inlemeye başladı. Ne zaman o köprüden geçseler deve orada durur, feryat ederdi. Adam devesinin haline üzülür, bu kadar figan ediyor, ciğerleri hasretten yandı, delindi derdi. Bir gün deve ortadan kayboldu. Köylü yükünü omuzuna alıyor, pazara böyle gidip geliyordu. Bir zaman sonra devesini bir başka adamın yanında görünce sevindi, bu deve benimdir, dedi. Ama adam oralı olmuyor, devenin sahibi benim, diyordu. Münakaşa ettiler, anlaşılamadılar. Mahkemelik oldular. Kadı efendi devenin gerçek sahibini anlamaya çalışıyordu. Köylü dedi ki: Benim devemin bir yavrusu vardı, köprüden düşüp öldü. Yavrusunun ardından öyle feryat ederdi ki, ben ciğeri delinmiştir derdim. Deveyi keselim, eğer ciğeri delikse bu adam bana bir deve alsın, değilse ben ona bir deve alırım. Kadı efendi diğer adama baktı. Adam olur deyip kabul etti. Deveyi kestiler, baktılar ki ciğeri deliktir. Devenin sahibinin kim olduğunu anladılar. Aşıkların ciğerleri de deliktir, maşuk onları nerede olursa olsun, bilir, tanır.

O sözünü bitirirken, siz kan-ter içinde kalıyorsunuz. Kaçmak, kaybolmak, yok olmak istiyorsunuz. Ellerinizi ciğerleriniz üzerinde

kavuşturmuşsunuz. O size hiç bakmıyor. Kalbinizden utanıyorsunuz. Çayından bir yudum daha alıyor. Elleri sarılmak istiyorsunuz. Dudaklarındaki teri siliyorsunuz ellerinizle. Boğazınıza bir hıçkırık düğümleniyor. Başınızı hiç kaldırmıyorsunuz, ama her şeyi görüyorsunuz sanki. Yanında bir adam var, elindeki kağıtları gösteriyor. O bir şeyler soruyor adama. Her şey bir hayal gibi. Bir şey tarif ediyor. Parmakları kağıdın üzerinde. Ben burada mıyım, diye düşünüyorsunuz. Adam kağıtları toplayıp kalkıyor. Siz dizlerinizin üzerinde daha bir toparlanıyorsunuz. Üç şeker veriyor adama. Başınızı kaldırıp etrafa bakıyorsunuz, sizinle gelenlerden kimse yok odada! Hıçkırarak ağlamaya başlıyorsunuz. Biri sarsıyor sizi. Ezan sesi geliyor uzaklardan. Kan-ter içindesiniz. Bir feryat yükseliyor ta ciğerlerinizden. Biri daha hızla sarısmaya başlıyor sizi. Aç artık gözlerini, dediğini duyuyorsunuz. Ezan sesi berraklaşıyor. Yatağınızın üzerindesiniz. Titriyor, hıçkıra hıçkıra ağlıyorsunuz. Elleriniz göğsünüzde bağlı. Ezan sesi geliyor uzaklardan...